ZSF
SPRAVODAJCA
ZVÄZU SLOVENSKÝCH FILATELISTOV
www.slovenskafilatelia.sk
ISSN 1338-2098
2019/2

50. VÝROČIE ZVÄZU SLOVENSKÝCH FILATELISTOV

ZNÁMKA A PRÍTLAČ NA FDC K EMISII OD AUTORA I. BENCU A RYTCA J. ČESLU

4. 4. 2019 * **75. výročie Medzinárodnej organizácie civilného letectva (ICAO)** * príležitostná známka * N: M. Komáček, RR: F. Horniak * OF Tiskárna Hradištko * PL: 50 ZP, TF: 2 PL * papier FL * HZ 13 ½ * FDC N: M. Komáček, OF BB print * náklad: 1,5 mil.

682) Lietadlo Caproni Ca - 33

682 T1 50g viacfarebná 0,80
682 FDC 1,70

3. 5. 2019 * **EUROPA 2019: Vzácne vtáky – Krakľa belasá** * príležitostná známka * N: R. Cigánik * OF Tiskárna Hradištko * PL: 8 ZP (A), TF: ? PL; ZZ: 6 ZP (B), TF: 3 ZZ * papier FL (A), samolepiaci BP (B) * HZ 13 ½ (A), vlnitý výsek 9 ¾ : 9 ½ (B) * FDC N+R: R. Cigánik, OTp PTC * náklad:

683) Krakľa belasá (Coracias garrulus)

683 1,70 € viacfarebná 1,70
683 PL (108 x 126 mm) 13,60
683 FDC 2,60
683 ZZ 10,20
683 NL 0,91

3. 5. 2019 * **MS v ľadovom hokeji v Bratislave a Košiciach** * príležitostná známka * N: P. Uchnár * OF + serigrafia s použitím reliéfneho nárastového UV laku, Tiskárna Hradištko * PL: 40 ZP, TF: ? PL * samolepiaci papier BP * výsek, ZP na PL oddelené čiarkovým priesekom 6 ¼ : 6 ½ * FDC N: P. Uchnár, OF BB print * náklad: 1,6 mil.

684) Hokejový puk so siluetou hokejistu v slovenských národných farbách

684 T2 50g viacfarebná 0,65
684 FDC 1,55
684 NL 0,91

3. 5. 2019 * **Československé légie a M. R. Štefánik** * príležitostná známka v hárčekovej úprave * N: D. Kállay, R: F. Horniak * OF+OTp PTC * H: 1 ZP, TF: ? H * papier FL * RZ: 11 ¾ * FDC N: D. Kállay, R: F. Horniak, OTp PTC * náklad: 60 tis.

685) Milan Rastislav Štefánik (1880 – 1919), vedec, diplomat, vajak a politik, československí legionári

685 1,90 € viacfarebná 1,90
685 H (110 x 80 mm) 1,90
685 FDC 2,80
685 FDCa - špeciálna obálka
s nalepeným hárčekom, A5 4,20
685 numizmatická obálka 8,04

17. 5. 2019 * **50. výročie Zväzu slovenských filatelistov** * príležitostná známka * N: I. Benca * OF Tiskárna Hradištko * PL: 30 ZP + 30 K, TF: 2 PL * papier FL * HZ 13 ½ * FDC N: I. Benca, R: J. Česla, OTp PTC * náklad: 600 tis.

Vydáva ZSF v Bratislave pre vnútornú potrebu

Adresa redakcie:
Sekretariát ZSF
Radlinského 9
812 11 Bratislava

Mobil: 0911 289 346

E-mail: zsfslov@gmail.com

Redakčná rada:
Vladimír Jankovič - zastupujúci predseda
Zdeněk Baliga, Ján Mička, Jozef Oško, Jozef Vangel

Redakcia:
Zdeněk Baliga - šéfredaktor, Iveta Valašková

Grafická úprava:
Vydavateľstvo a grafické štúdio JADRO

mobil: 0915 80 50 20

WEB: www.lacna-tlac.sk

Ročník: XXI.

Číslo: 2/2019

Náklad: 200 ks

Strán: 36

Uzávierka: 4.8.2019

Dané do tlače: 12.8.2019

Vyšlo: 15.8.2019

ISSN 1338-2098

Úvodník

50 rokov ZSF a súčasnosť....4

Dokumenty ZSF

Uznesenie z Rady ZSF zo dňa 8.6.2019....4
Uznesenie z 2. snemu ZKF BA zo dňa 24.5.2019....6
Uznesenie z 2. snemu ZKF ZsR NR zo dňa 11.5.2019....7
Uznesenie z 2. snemu ZKF SsR RK zo dňa 25.5.2019....8
Uznesenie z 2. snemu ZKF VsR PP zo dňa 11.5.2019....9
Predstavenie kandidátov na predsedu ZSF a členov Rady ZSF....10

Slovenská známka

Vyhodnotenie ankety o najkrajšiu slovenskú poštovú známku za rok 2018....15
50 rokov zväzu, uvedenie známky a výnimočná výstava v Nitre....16
Prezidentka Zuzana Čaputová na známke....18
Demänovská ľadová jaskyňa na poštovej známke....18
Poštová známka o našej olympiáde....20
Niekoľko zaujímavostí o odtlačkoch výplatných strojov....21

Výstavy

Jubilejná filatelistická výstava C – S SALON 2018 v Bratislave (dokončenie)....22

Naša mládež

Veľmi úspešný 46. ročník filatelistickej olympiády....27
Úspešná výstava JUNIORFILA 2019 Trenčín....30

Z klubov a regiónov

250 rokov pošty v Nitre a slávnostná akadémia....32
Tandemy vo filatelii....33

Spoločenská kronika

Jubilant spod Tatier....34
Smutná zvesť z Krakova....34

50 rokov ZSF a súčasnosť

Vážení členovia Zväzu slovenských filatelistov, tohto roku sme si pripomenuli 50. výročie ustanovenia Zväzu slovenských filatelistov vydaním poštovej známky a usporiadaním propagačných filatelistických výstav. Zväz počas päťdesiatich rokov prešiel rôznymi zmenami. Členská základňa sa postupne menila a tohto roku dosiahla najnižší počet klubov filatelistov a ich členov. Podľa zaplatených členských príspevkov je tohto roku v 56 kluboch filatelistov *(Bratislava 9, západné Slovensko 20, stredné Slovensko 18 a východné Slovensko 9)* organizovaných 889 členov *(Bratislava 55 pracovne činných /131 dôchodcov, západné Slovensko 103/246, stredné Slovensko 55/151 a východné Slovensko 48/110)* a v 17 krúžkoch mladých filatelistov je 122 mládežníkov. Dôchodcovia v kluboch filatelistov predstavujú 70,968 % z celkového počtu členov mimo mládež.

Rada ZSF zvolala podľa Stanov ZSF na tento rok 2. snem ZSF, ktorý sa uskutoční 28. septembra 2019 v Trenčíne. Snemy ZKF si na svojich schôdzach zvolili delegátov s hlasom rozhodujúcim, ktorí rozhodnú o ďalšom smerovaní nášho zväzu. Návrh nových stanov ZSF vychádza z celkového počtu organizovaných členov a vypustením jedného stupňa riadenia, t. j. zrušenie ZKF ZSF. Preto novozvolení členovia Rady ZSF prevezmú na seba celé riadenie zväzu. Predovšetkým tu musia byť pre všetkých členov zväzu. Delegáti s hlasom rozhodujúcim musia zodpovedne rozhodnúť svojím hlasovaním o prijatí alebo neprijatí nových stanov ZSF a zložení členov Rady ZSF. Verím, že sa rozhodnete správne.

Záverom sa chcem na konci môjho dvanásťročného predsedovania poďakovať všetkým členom a sekretariátu za ústretovosť a podporu pri riadení ZSF.

Miroslav Ňaršík,
predseda ZSF

UZNESENIE

zo 16. zasadnutia Rady ZSF konaného dňa 8. 6. 2019 v Bratislave

I. RADA ZSF BERIE NA VEDOMIE:

1) Plnenie provizórneho rozpočtu ZSF k 31. 3. 2019
2) Uskutočnenie 2. snemov ZKF ZSF
3) Ukončenie funkcie predsedu Komisie slovenskej a československej známky ZSF a práce v redakcii Spravodajcu ZSF Ing. Miroslava Gereca

4) Schválených delegátov z 2. snemov ZKF ZSF s hlasom rozhodujúcim na 2. snem ZSF
5) Návrhy na funkciu predsedu ZSF, členov Rady ZSF a členov RK ZSF
6) Návrhy na prepracovanie návrhu Stanov ZSF
7) Vernisáž mládežníckej filatelistickej výstavy JUNIORFILA 2019 a uskutočnenie Filatelistickej olympiády v Trenčíne
8) Správy komisií ZSF za hodnotiace obdobie
9) Sťažnosť KF 53-19 Žilina pre nepozvanie ich delegáta na 2. snem ZKF SsR ZSF

II. RADA ZSF SCHVAĽUJE:

1) Porotcov na mládežnícku filatelistickú výstavu JUNIORFILA 2019 Trenčín v zložení:
   predseda: PaedDr. Jozef Oško,
   tajomník: Ing. Mirko Bachratý
   člen: Mgr. František Sopko
2) Dokumenty na 2. snem ZSF program, časový plán, rokovací poriadok a návrh na pozvanie hostí

III. RADA ZSF UKLADÁ:

1) Predsedovi ZKF SsR ZSF Ing. Jozefovi Vangelovi napísať vysvetlenie k žiadosti KF 53-19 Žilina
   zodpovedný: podľa textu
   termín: 30. 6. 2019
2) Dopracovať návrh stanov a volebného poriadku podľa pripomienok zo snemov ZKF ZSF
   zodpovedný: navrhovateľ RNDr. Pavol Lazar
   termín: 30. 6. 2019
3) Oboznámiť KF s dopracovaným návrhom stanov a volebným poriadkom ZSF navrhovateľa podľa predchádzajúceho bodu uznesenia
   zodpovedný: predseda ZSF
   termín: 15. 7. 2019
4) Vypracovať plán práce ZSF na ďalšie obdobie a ďalšie smery činnosti ZSF v rámcovom prevedení
   zodpovedný: predseda ZSF
   termín: 15. 8. 2019
5) Predsedovia ZKF predložiť predsedovi ZSF e-mailové adresy schválených delegátov s hlasom rozhodujúcim a náhradníkov
   zodpovední: podľa textu
   termín: 30. 6. 2019
6) Pripraviť návrh ocenení KF z regiónov, jednotlivcov a mládeže
   zodpovední: členovia Rady ZSF
   termín: 31. 8. 2019
7) Pozvanie hostí na 2. snem ZSF: MDV SR, SP, a. s., SČF, žijúcich delegátov ustanovujúceho zasadnutia ZSF zo dňa 17.5.1969 na Sliači, primátora Trenčína, predsedu KF 52-19 Trenčín, zástupcu Domu armády, predsedu SFA, predsedu SSG, predsedu Spolku košických filatelistov
   zodpovedná: Rada ZSF
   termín: 15. 9. 2019
8) Vypracovať životopis, najmä filatelistický, navrhovaných kandidátov na predsedu a členov Rady ZSF, členov RK ZSF
   zodpovední: predsedovia ZKF
   termín: 31. 7. 2019
9) Odoslať správy o činnosti ZKF schválené na 2. sneme ZKF predsedovi ZSF (ak ich nezaslali)
   zodpovední: predsedovia ZKF
   termín: 30. 6. 2019

IV. RADA ZSF ŽIADA:

1) RK ZSF o prerokovanie a vyjadrenie sa k žiadosti KF 53-19 Žilina pre nepozvanie ich delegáta na 2. snem ZKF SsR ZSF

UZNESENIE

zo zasadnutia 2. snemu Združenia klubov filatelistov v Bratislave dňa 24.5.2019 v hoteli JURKI dom

A) 2. SNEM ZKF BRATISLAVA BERIE NA VEDOMIE:

a) Správu výboru ZKF Bratislava za predchádzajúce obdobie

B) 2. SNEM ZKF BRATISLAVA SCHVAĽUJE:

a) Správu o hospodárení ZKF Bratislava v predchádzajúcom období

b) Správu revíznej komisie ZKF Bratislava

c) Výsledky volieb – boli zvolení

1. do výboru ZKF Bratislava:

predseda RNDr. Vojtech Jankovič, CSc. (14 hlasov)

členovia Ing. Miroslav Bachratý (15 hlasov)

Ing. Ján Fratrič, CSc. (15 hlasov)

Peter Hložka (15 hlasov)

Daniela Schmidtová (15 hlasov)

Ing. Peter Vozár (15 hlasov)

2. do revíznej komisie ZKF Bratislava:

členovia MVDr. Ľubomír Barančok (15 hlasov)

Ing. Martin Polovka, PhD. (15 hlasov)

3. delegáti na 2. snem ZSF:

Ing. Miroslav Bachratý (15 hlasov)

Doc. Ing. Ľubomír Floch, PhD. (15 hlasov)

Ing. Martin Polovka, PhD. (15 hlasov)

Peter Hložka (15 hlasov)

RNDr. Vojtech Jankovič, PhD. (15 hlasov)

RNDr. Pavol Lazar (15 hlasov)

MUDr. Peter Osuský, PhD. (15 hlasov)

Daniela Schmidtová - náhradníčka (9 hlasov)

Ing. Peter Vozár - náhradník (10 hlasov)

4. kandidát na člena Rady ZSF:

RNDr. Vojtech Jankovič, PhD. (14 hlasov)

5. kandidát na predsedu ZSF:

RNDr. Pavol Lazar (15 hlasov)

6. kandidát na člena revíznej komisie ZSF:

Ing. Martin Polovka, PhD. (15hlasov)

C) 2. SNEM ZKF BRATISLAVA ODPORÚČA:

- delegátom zvoleným na 2. snem ZSF hlasovať:

1. za možnosť individuálneho členstva v ZSF,

2. za splnomocnenie Rady ZSF na určovanie výšky členského príspevku,

3. za zmenu organizačnej štruktúry ZSF z trojstupňového spôsobu riadenia na dvojstupňový zrušením ZKF, pričom možnosť (už nie povinnosť) združovania KF na ľubovoľnej báze zostane zachovaná

D) 2. SNEM ZKF BRATISLAVA ĎAKUJE:

- odstupujúcim členom výboru ZKF Bratislava,

- aktívnym členom ZKF Bratislava za vykonanú prácu v prospech bratislavskej filatelie

E) 2. SNEM ZKF BRATISLAVA UKLADÁ:

vyhotoviť zápisnicu z 2. snemu ZKF Bratislava

zodpovedný: Ing. Peter Vozár

termín: do 30. 5. 2019

UZNESENIE

z 2. snemu ZKF ZsR ZSF konaného dňa 11. mája 2019 v Nitre

I. BERIE NA VEDOMIE:

1) Správu o činnosti ZKF ZsR ZSF za volebné obdobie 2015 až 2018
2) Správu o hospodárení ZKF ZsR ZSF za volebné obdobie 2015 až 2018
3) Správu RK ZKF ZsR ZSF za volebné obdobie 2015 až 2018

II. NAVRHUJE:

za predsedu ZSF

RNDr. Pavol Lazar KF 51-34 Bratislava

do Rady ZSF

Miroslav Ňaršík KF 52-51 Nitra
RNDr. Vojtech Jankovič KF 51-34 Bratislava
Ing. Miroslav Bachratý KF 51-28 Bratislava
MVDr. Milan Šajgalík KF 52-51 Nitra
Ing. Jozef Vangel, CSc. KF 53-58 Žilina
RNDr. Pavol Lazar KF 51-34 Bratislava

do RK ZSF

Dezider Birčák KF Levice

III. SCHVAĽUJE:

1) Predsedu ZKF ZsR ZSF:
   Ing. Pavel Lauko KF Levice
2) Členov výboru ZKF ZsR ZSF:
   Eva Lechnerová KF Piešťany
   Mgr. Veronika Chorvatovičová KF 52-53 Trnava
   Igor Banás KF 52-15 Nitra
   Ing. Otto Piszton KF Nové Zámky
   MVDr. Milan Šajgalík KF 52-51 Nitra
   Jozef Džubák KF Malacky
3) Revíznu komisiu ZKF ZsR ZSF:
   Ing. Mária Hudecová KF Holíč
   Ján Fabuš KF 52-10 Trenčín
   Miroslav Ňaršík KF 52-51 Nitra
4) Delegátov s hlasom rozhodujúcim na 2. snem ZSF:
   Igor Banás KF Nitra 52-15
   Peter Ergh KF Piešťany
   Gabriel Kosztolányi KF Levice
   Jozef Kútny KF Močenok
   Peter Mach KF Senica
   Mgr. Ján Mička KF Trnava 52-53
   Ing. Ján Maniaček KF Nitra 52-51
   Mgr. Anton Pašteka KF Malacky
   Ing. Otto Piszton KF Nové Zámky
   Marián Sýkora KF Trnava 52-20
   MVDr. Milan Šajgalík KF Nitra 52-51
   Ing. Ján Šuba Brezová pod Bradlom
   Ing. Karol Milan KF 52-19 Trenčín
5) Zmenu stanov a volebného poriadku ZSF
   Delegáti s hlasom rozhodujúcim ZKF ZsR ZSF na 2. sneme ZSF budú hlasovať podľa vlastného vedomia a svedomia.

IV. UKLADÁ:

1) Napísať zápisnicu z rokovania 2. snemu ZKF ZsR ZSF
   zodpovedný: Miroslav Ňaršík
   termín: 15. 5. 2019
2) Overiť zápisnicu z 2. snemu ZKF ZsR ZSF
   zodpovední: overovatelia
   termín: 17. 5. 2019
3) Zúčastniť sa 2. snemu ZSF
   zodpovední: schválení delegáti
   termín: 28. 9. 2019

V. ĎAKUJE:

1) Odstupujúcemu výboru ZKF ZsR ZSF za jeho prácu

UZNESENIE

z 2. snemu ZKF Sr ZSF konaného dňa 25. mája 2019 v Ružomberku

I. BERIE NA VEDOMIE:

1) Správu o činnosti ZKF Sr ZSF za volebné obdobie 2015 až 2018
2) Správu o hospodárení ZKF Sr ZSF za volebné obdobie 2015 až 2018
3) Správu RK ZKF Sr ZSF za volebné obdobie 2015 až 2018

II. NAVRHUJE:

za predsedu ZSF
Miroslav Ňaršík
Ing. Zdeněk Baliga

do Rady ZSF
Ing. Jozef Vangel, CSc.

do RK ZSF
Ladislav Hölc

III. SCHVAĽUJE:

1) Predsedu ZKF SsR ZSF
Ing. Jozef Vangel, CSc.
2) Členov výboru ZKF ZsR ZSF
Ľubomír Adamčiak
Ladislav Hölc
Ľudovít Kopinec
MUDr. František Kováčik
Ing. Josef Rančák
Milan Tomko
3) Revíznu komisiu ZKF SsR ZSF
Vladimír Gonda
Ján Gynič
Stanislav Helmeš
4) Delegátov s hlasom rozhodujúcim na 2. snem ZSF
Ľubomír Adamčiak
Ján Gynič
Ladislav Hölc
MUDr. František Kováčik
PaedDr. Jozef Oško
Ing. Josef Rančák
RNDr. Marián Šťasný
Ing. Jozef Vangel CSc.
Náhradník
Dušan Škrovina
5) Návrhy na stanovy a volebný poriadok ZSF
Delegáti 2. snemu ZKF Sr sa stanovami ZSF predložené Dr. Lazarom podrobne nezaoberali. Návrh en block odmietli.
6) Výzvu delegátov 2. snemu ZKF Sr ZSF

IV. UKLADÁ:

1) Napísať zápisnicu z rokovania 2. snemu ZKF Sr ZSF
zodpovední: zapisovatelia
2) Overiť zápisnicu z 2. snemu ZKF Sr ZSF
zodpovední: overovatelia zápisnice
3) Zúčastniť sa delegátom s hlasom rozhodujúcim na 2. sneme ZSF
zodpovední: delegáti s hlasom rozhodujúcim
4) Predložiť Výzvu delegátov 2. sneme Združenia klubov filatelistov Stredoslovenského regiónu ZSF so sídlom v Žiline, Rade ZSF so sídlom v Bratislave
zodpovedný: predseda ZKF Sr

V. ĎAKUJE:

1) Odstupujúcemu výboru ZKF Sr ZSF za jeho prácu vo volebnom období 2015-2019
2) KF Ružomberok za zabezpečenie dôstojných priestorov na uskutočnene 2. snemu ZKF Sr ZSF
3) Zvolený predseda ZKF SsR ZSF Ing. Jozef Vangel, CSc., poďakoval odchádzajúcemu výboru ZKF Sr ZSF za vykonanú prácu a požiadal novozvolený nový výbor o spoluprácu v prospech Stredoslovenského regiónu a ZSF a organizovanej filatelie na Slovensku. Poďakoval všetkým delegátom a hosťom za ich aktívnu účasť na rokovaní.

UZNESENIE

zo zasadania 2. snemu Združenia klubov filatelistov východoslovenského regiónu, ktorý sa konal 11. mája 2019 v SOŠ Okružná 25, Poprad

1. 2. SNEM ZKF VR BERIE NA VEDOMIE:

1.1 Správu o plnení plánu práce ZKF VR za obdobie 2015 – 2018 s doplnkami prednesenými delegátmi 2. snemu ZKF VR

1.2 Správu o hospodárení ZKF VR za obdobie 2015 – 2018

1.3 Správu revíznej komisie ZKF VR za obdobie 2015 - 2018

2. 2. SNEM ZKF VR SCHVAĽUJE:

2.1 Plán práce ZKF VR na roky 2019 – 2022

2.2 Voľbu Ing. Baligu za predsedu ZKF VR

2.3 Voľbu päťčlenného výboru ZKF VR v zložení: Ing. Baliga (predseda), Divok, Ing. Marenčík, Teťuľa, Ovšonka

2.4 Voľbu šiestich delegátov na 2. snem ZSF: Ing. Baliga, Divok, Ing. Marenčík, Ovšonka, Ing. Rušín, Ing. Lehocký. Za náhradníkov boli zvolení: Teťuľa, Rusnačko

2.5 Voľbu revíznej komisie ZKF VR v zložení: Ing. Lehocký, Rusnačko, PaedDr. Janovský

2.6 Návrh kandidáta na predsedu ZSF za ZKF VR - RNDr. Lazar

2.7 Návrh kandidáta do Rady ZSF za ZKF VR - Ovšonka

2.8 Návrh kandidáta do revíznej komisie ZSF za ZKF VR - Ing. Lehocký

3. 2. SNEM ZKF VR ODPORÚČA:

3.1 Reštrukturalizáciu ZSF z trojstupňovej štruktúry na dvojstupňovú so zrušením ZKF

3.2 Zavedenie inštitútu individuálneho členstva v ZSF

3.3 Určovanie výšky členského príspevku každoročne Radou ZSF

4. 2. SNEM ZKF VR UKLADÁ:

4.1 Tajomníkovi ZKF VR zaslať na sekretariát ZSF do 30. 6. 2019 zápisnicu z 2. snemu ZKF VR

4.2 Prerokovať novému výboru ZKF VR na jeho najbližšom zasadnutí diskusné príspevky a zahrnúť ich do plánu práce ZKF VR

5. 2. SNEM ZKF VR VYSLOVUJE POĎAKOVANIE:

5.1 Odstupujúcemu výboru a revíznej komisii ZKF VR za ich doterajšiu prácu

5.2 Aktívnym funkcionárom klubov filatelistov východoslovenského regiónu za ich prácu v prospech organizovanej filatelie

5.3 Klubu filatelistov 54 – 17 Poprad za dobre zvládnutú organizáciu 2. snemu ZKF VR

Viete, že...?

Tohto roku oslavuje podtatranské mesto Kežmarok 750. výročie udelenia mestských práv? Táto významná udalosť neunikla ani pozornosti aktívneho KF 54 – 12 Kežmarok, ktorý k oslavám pripravil príležitostnú poštovú pečiatku. Táto pečiatka sa bude používať v príležitostnej poštovej priehradke zriadenej počas osláv 17. 9. 2019. Účastníci si ňou budú môcť dať opečiatkovať vkusné ručne tlačené obálky z rytiny vedút mesta od majstra rydla Mgr. art. Jozefa Česlu.

Z.B.

Predstavenie kandidátov na predsedu ZSF a členov Rady ZSF

Vážení čitatelia, pred blížiacim sa 2. snemom ZSF predstavujeme vám kandidáta na predsedu ZSF, ako aj členov Rady ZSF zvolených na jednotlivých 2. snemoch ZKF ZSF (predsedovia ZKF, ktorí sa svojím zvolením za predsedu ZKF stávajú aj členmi Rady ZSF) a tiež kandidátov do Rady ZSF, ktorí nám poslali do uzávierky svoje životopisné a filatelistické profily. Tiež sme všetkých kandidátov oslovili s dvomi otázkami, aký vidia priestor na zlepšenie činnosti ZSF a v akej oblasti riadenia ZSF dokážu pracovať. Životopisné a filatelistické profily v plnom znení si môžete prečítať na našej web stránke https://slovenskafilatelia.sk/, tu vám ich približujeme len vo veľmi stručnej forme.

Kandidát na predsedu ZSF

RNDr. Pavol LAZAR

Narodený: 13. marca 1963 v Bratislave

Vzdelanie: 1981 - 86 Prírodovedecká fakulta Univerzity Komenského v Bratislave, doktorát

Súčasné pracovné pôsobenie: od 1993 konzultant a súkromný podnikateľ v oblasti investícií

Členstvá a funkcie:

- člen klubu filatelistov ZSF 51 – 34 Bratislava,
- člen Svazu českých filatelistů,
- člen nemeckého spolku zberateľov Československých známok, Bundesgemeinschaft TSCHECHOSLOWAKEI e.V. im BDPh e.V.,
- člen anglickej spoločnosti Československej filatelie, The Czechoslovak Philatelic Society of Great Britain,
- podpredseda Prestige Philately Club Prague.

Priestor na zlepšenie činnosti ZSF:

Podrobnou analýzou súčasného stavu ZSF som identifikoval tri zásadné problémy, ktoré bránia rozvoju, respektíve aspoň štandardnému fungovaniu ZSF.

Prvým je pokles členskej základne, druhým je nevôľa členov zapájať sa do funkcionárskej činnosti a tretím je finančné (ne)zabezpečenie činnosti zväzu. Všetky tieto tri problémy spolu veľmi úzko súvisia, pričom problémov vo zväze je ďaleko viac, avšak tieto tri sú systémové, takže pokiaľ sa podarí nastaviť systém, začne fungovať aj to ostatné.

Príčin poklesu členskej základne je hneď niekoľko, a to prirodzený pokles z dôvodu vekového, nárazový pokles z dôvodu zániku klubov, v ktorých nie je záujem ani len o klubovú funkcionársku činnosť a, bohužiaľ, aj veľmi podstatný, dobrovoľný pokles - odchod z dôvodu straty záujmu členov ZSF o členstvo.

O príčinách nezáujmu členov o funkcionárske aktivity by sa dalo asi veľa polemizovať, ale z logickej úvahy vyplýva, že kde ľudia nevidia perspektívu, tak pokiaľ nemusia, neangažujú sa. To sa prejavuje

na všetkých organizačných stupňoch tak, že zanikajú kluby, lebo ich nemá kto viesť, obsadenie všetkých funkcií v ZKF zďaleka nie je pravidlom a iné to nie je ani na najvyššej úrovni, čoho dôkazom je počet funkcionárskych kandidátov na nadchádzajúce volebné obdobie, kde je jediný kandidát na predsedu zväzu, sedem kandidátov za člena Rady (volí sa šesť členov) a štyria kandidáti do RK (volia sa traja členovia).

Hlavné príčiny finančného stavu zväzu je potrebné hľadať v minulosti, kedy bol systém činnosti ZSF nastavený na základe určitého počtu jeho členov, ktorí sa v tom čase počítali na tisíce. Systém však akosi nepočítal s výrazným poklesom členov, takže príjem ako z členských príspevkov, tak z novinkovej služby bol uvažovaný viac menej ako stabilný, čo ale nie je pravdou. Ostatné príjmy vyplývajúce z dotácií Slovenskej pošty, prípadne MDV SR boli a sú v podstate štandardné, avšak tieto sú účelovo viazané na časopis, program aktívneho starnutia alebo mládežnícke aktivity a nie je možné použiť ich na bežnú činnosť ZSF. Iné zdroje financovania v ZSF využívané neboli a ak, tak len veľmi okrajovo. Z týchto elementárnych faktov vyplýva, že zväz v záujme zachovania svojich životných funkcií (chod sekretariátu, členské v medzinárodných štruktúrach a aspoň symbolická podpora filatelistických aktivít) v súčasnosti jednoducho musí ísť sám proti svojmu vlastnému systému a nemôže plniť záväzky, ktoré mu vyplývajú zo stanov, čoho dôsledkom je vnútorná nespokojnosť a zadlžovanie sa (voči ZKF), ktoré potom bráni možnosti uchádzať sa o iné zdroje financovania (projektové, grantové, partnerské a pod.), keďže takéto možnosti sú limitované a viazané na preukázanie „zdravého hospodárenia", ktoré ale zväz vzhľadom na svoju vnútornú zadlženosť nevie dokladovať.

Výsledkom tohto „začarovaného kruhu" je, že zväz sa pre svojich vlastných členov stáva neatraktívny až zbytočný, keďže svoje „filatelistické potreby" si vedia vyriešiť a mnohí si aj riešia podstatne pohodlnejšie inak, nakoľko zväz im neponúka (ani nemôže) žiadnu pridanú hodnotu.

Možnosti ďalšieho smerovania zväzu sú v zásade dve:

Prvou možnosťou je ponechať starý systém a čakať na pomalý úpadok a rozpad zväzu, prípadne tento proces urýchliť napríklad zadržaním časti financií na ZKF a nechať vedenie rozhodnúť, čo ďalšie obetuje (sekretariát?), aby zväz nezanikol úplne zo dňa na deň. Pri takomto prístupe prichádza do úvahy aj drastické zvýšenie členských príspevkov tak, aby bolo možné splatiť dlhy voči ZKF. Za takých okolností je ale asi potrebné počítať aj s drastickým poklesom členskej základne ako reakciou na takéto zvýšenie, takže výsledkom by nakoniec mohol byť rovnaký alebo aj horší stav, ako je dnes. Určitým riešením by mohlo byť odpustenie dlhu zo strany ZKF, na čo je ale potrebné nájsť vhodné účtovné, právne a daňové možnosti, ak také vôbec existujú, čo však ale ani tak nerieši kritickú situáciu v ZKF, kde minimálne dva zo štyroch ZKF si jednoducho svoju existenciu už ďalej vedia len veľmi ťažko predstaviť, pričom nejde o problém finančný, ale funkcionársky, kde na posledných snemoch jednotliví funkcionári prijali funkciu len na veľké naliehanie, aj to s vidinou, že to bude len na pár mesiacov do snemu ZSF, kde očakávajú zásadnú zmenu, ktorá ich od tejto povinnosti oslobodí.

Druhou možnosťou je asi najjednoduchší a najefektívnejší postup, a to zmena organizačnej štruktúry zväzu, na základe ktorej budú z vnútornej štruktúry zväzu vypustené ZKF a bude existovať priame riadenie a priama komunikácia člen, klub, vedenie. Pokiaľ však bude záujem zo strany niektorých členov o štruktúry typu ZKF alebo im podobné, tieto môžu byť zachované na báze

dobrovoľnosti a nie už povinnosti. Vypustením ZKF z organizačnej štruktúry automaticky zanikne vnútorné zadlženie a otvoria sa možnosti získavania iných finančných zdrojov, pričom výška členského môže zostať v podstate nedotknutá. Prínosom by bolo tiež zavedenie inštitútu individuálneho členstva tak, aby člen, pokiaľ nechce, nemusel byť členom žiadneho klubu, čím by sa aspoň čiastočne pribrzdil pokles členskej základne. Následne je potrebné komunikovať so všetkými mimozväzovými filatelistickými štruktúrami a hľadať spoločné riešenia pre vzniknuté problémy.

Zväz by išiel asi sám proti sebe, ak by aktivity vedúce k všeobecnému prospechu ignoroval alebo úmyselne prehliadal, takže komunikačná línia člen – vedenie, klub – vedenie či už v tlačovej (písanej), elektronickej, alebo inej forme, dáva každému členovi možnosť zapájať sa priamo do zväzových aktivít na akejkoľvek úrovni, pričom pre prácu a činnosť napríklad v komisiách zväz privíta akúkoľvek iniciatívu.

Zavedenie nového systému, zmeny organizačnej štruktúry a z toho vyplývajúcich ďalších očakávaných zmien nie je pochopiteľne jednorazovou záležitosťou, ale ide o dlhodobý, cieľavedomý a systematický proces, ktorého výsledky sa ukážu po určitom čase, kedy by sa už zväz mohol svojim partnerom ako doma tak i v zahraničí dôstojne prezentovať, na základe čoho by sa postupom času mohol uchádzať aj o primeranejšie postavenie, ako má dnes.

Oblasti môjho pôsobenia v ZSF:

O podporu členskej základne sa chcem uchádzať so základnou myšlienkou: Myslime na „zajtrajšok" zväzu, budujme na tom, čo je dobré a prospešné a zmeňme nefunkčné a zaťažujúce, obnovme stavovskú hrdosť filatelistov a dajme filatelistom dôvod byť členom zväzu, v ktorom môžu rozvíjať svoju najobľúbenejšiu činnosť.

Členovia Rady ZSF

RNDr. Vojtech JANKOVIČ, CSc.

Narodený: 22. februára 1964 v Bratislave

Vzdelanie: vysokoškolské vzdelanie (Matematicko-fyzikálna fakulta UK v Bratislave, odbor matematická analýza a počítačová grafika – vysokoškolské + postgraduálne štúdium, akademické / vedecké tituly: RNDr., CSc. (PhD.)).

Pracovné pozície a zaradenie:

- odborný asistent, programátor, analytik, projektový manažér v oblasti návrhu a vývoja komerčných počítačových systémov, prekladateľ, odborný konzultant a kouč.

Členstvá a funkcie:

- od roku 1972 (KMF ZSF), zberateľské zameranie - tematická filatelia, poštová história, teritoriálna filatelia,
- člen Slovenskej filatelistickej akadémie, Slovenskej spoločnosti olympijských a športových zberateľov, OLYMPSPORT, PERFINY, G. B. PERFIN SOCIETY, American Topical Association (ATA), United States Stamp Society (USSS),
- predseda komisie námetovej filatelie ZSF, predseda komisie porotcov ZSF,
- reprezentant ZSF v tematickej komisii FIP.

Priestor na zlepšenie činnosti ZSF:

Najväčšie rezervy činnosti ZSF vidím v komunikácii, a to nielen v prenose infor-

mácií, ale aj vo forme ich podania. Čiastočne to súvisí s modernými médiami, ktoré nie všetci členovia ZSF dokážu v plnej miere využívať, čím dochádza k nedostatočnej informovanosti a poklesu záujmu. Nízka úroveň informovanosti súvisí tiež s absenciou kvalitného odborného časopisu a rozumne plánovanej alebo aspoň koordinovanej publikačnej činnosti, inými slovami s absenciou odborného vzdelávania.

Ďalším – a fakticky kľúčovým – problémom je zabezpečenie financovanie ZSF. Opäť nejde len o objem, ale aj o finančné plánovanie, formu riadenia a prerozdeľovania financií a rozloženie financovania na viaceré zdroje, a tým zníženie rizika závislosti od jedného finančného zdroja.

Oblasti môjho pôsobenia v ZSF:

Hlavná oblasť, v ktorej ponúkam svoje skúsenosti a znalosti, je posilnenie internej i externej komunikácie formou internetových a tlačených médií a sociálnych sietí, marketing a zvyšovanie povedomia o filatelii a zberateľstve všeobecne. Z môjho pohľadu do tejto oblasti patrí aj zvýšenie (a skvalitnenie) publikačnej činnosti členov, k čomu tiež rád prispejem.

Nebránim sa ani práci s mládežou, myslím, že moje skúsenosti ukazujú, že dokážem nájsť spoločnú reč (presnejšie komunikačný jazyk) s mladšími generáciami.

Svoje doterajšie skúsenosti, znalosti a kontakty by som rád využil v oblasti medzinárodných vzťahov, konkrétne pri zastupovaní ZSF v medzinárodných orgánoch a hlavne pri organizovaní filatelistických výstav a účasti v porote. S tým súvisí aj tvorba výstavného poriadku a pravidiel vystavovania ako pomoc vystavovateľom pri tvorbe výstavných exponátov.

Vzhľadom na svoje jazykové schopnosti ponúkam preklad a tlmočenie z a do anglického jazyka.

Ing. Jozef VANGEL, CSc.

Narodený: 20. novembra 1947 v Žiline

Vzdelanie: VŠD v Žiline odbor Železničné staviteľstvo

- 1981 som ukončil postgraduálne štúdium vysokoškolskej pedagogiky na Univerzite Komenského v Bratislave
- 1982 som získal titul kandidáta technických vied

Súčasné pracovné pôsobenie: dôchodca

Členstvá a funkcie:

- člen ZSF od 1967 KF v Žiline,
- od 1994 do 2007 som vykonával funkciu predsedu KF Žilina. Pracoval som v RK ZKF SsR, vo výbore ZKF SsR a v súčasnosti ako predseda ZKF SsR. Bol som členom RK ZSF a v súčasnosti som členom Rady ZSF. Okrem toho som pracoval ako člen komisie teritoriálnej filatelie a komisie poštovej histórie.

Priestor na zlepšenie činnosti ZSF:

Slabšie miesta a rezervy v činnosti ZSF vidím v slabšej informovanosti členov ZSF, a to hlavne v ich záujmových oblastiach zberateľstva. Týka sa to publikovania a informovania o štúdiách nových slovenských známok, poštovej histórie, námetovej filatelie, a to nielen budovania exponátov, ale hlavne informovania a možnosti odovzdávania si nových poznatkov. Slabším miestom je aj komunikácia medzi KF a ZSF. V súčasnom období (doba internetu) by to nemal byť problém. Treba si

však uvedomiť, že medzi nami je ešte dosť vekom „starších“ členov, ktorí neovládajú internet, nemajú mail a ani počítač. Sú zvyknutí na písomnú a ústnu komunikáciu a prijímanie informácií. Z praxe viem, že ani niektorí „mladší“ nemajú „vzťah“ k informáciám na internete, preferujú písomný a ústny prejav. Rezervy vidím aj v nezáujme členov ZSF zapojiť sa do funkcií v ZSF. Problémom je aj financovanie ZSF, no v tejto oblasti neviem pomôcť – nie som ekonóm a ani nepôsobím v podnikateľskej sfére.

Oblasti môjho pôsobenia v ZSF:

Svoje pôsobenie v Rade ZSF si predstavujem koordinovaním a získavaním členom do práce v ZSF s rovnakými zberateľskými záujmami (odborné komisie). Ide o zoskupenie záujmových skupín na základe dobrovoľnosti a podnietenie ich k vymieňaniu si informácií, skúseností a poznatkov z danej zberateľskej oblasti, a to nielen medzi sebou, ale aj v širšom zberateľskom okruhu. Ide o vytvorenie záujmových združení v rámci ZSF. Bolo by dobré umožniť takémuto zoskupeniu (odbornej komisii) publikovať svoje poznatky v Spravodajcovi ZSF komplexne, napr. jedenkrát v roku (vyčlenenie časti čísla). Ak by sa zohnali finančné prostriedky, bolo by vhodné sa aj prinavrátiť ku filatelistickým statiam, ktoré by boli venované vždy jednému zberateľskému záujmu. Tým by sa odborné komisie aj navonok prezentovali a možno by pritiahli k činnosti aj ďalších záujemcov. Riešením založenia (obnovenia) takéhoto „zoskupenia“ vidím na začiatok - spracovanie databázy členov ZSF rovnakého zberateľského záujmu, vytvorenie „určitej“ štruktúry zberateľských, záujmových skupín a možnosti ich následného zoskupenia. K tomu bude potrebné zistenie zberateľského záujmu členov KF (možno formou dotazníka), následne ich oslovenie a požiadanie o ich ochotu vzájomného spolupracovania s rešpektovaním ich osobných názorov.

Ing. Zdeněk Baliga

Narodený: 28. februára 1958 v Kežmarku

Vzdelanie:

- vysokoškolské technického smeru – SVŠT Chemickotechnologická fakulta Bratislava

Súčasné pracovné pôsobenie:

- od októbra 2018 dôchodca

Členstvá a funkcie:

- člen ZSF od roku 1974
- tajomník KF 54 – 12 Kežmarok od roku 1981, od roku 2001 predseda KF 54 – 12 Kežmarok,
- zakladajúci člen výboru ZKF VR, od roku 1997 do roku 2011 podpredseda ZKF VR, predseda ZKF VR od roku 2011 doteraz,
- od roku 2003 doteraz člen Rady ZSF,
- člen redakčnej rady Spravodajcu ZSF od roku 2000 doteraz, od roku 2005 doteraz vedúci redaktor Spravodajcu ZSF,
- od roku 2018 člen námetovej komisie pri MDV SR.

Priestor na zlepšenie činnosti ZSF:

- hľadanie možností financovania chodu ZSF aj z iných zdrojov než z členských príspevkov, napr. cez projekty na podporu voľnočasových činností,...
- rozšírenie spolupráce so Slovenskou poštou, a. s., najmä miestnymi poštami, na propagáciu slovenských známok

a filatelistických produktov na podporu a zaktivizovanie členskej základne v kluboch filatelistov,
- zefektívnenie komunikácie medzi vedením ZSF a členskou základňou, ako aj medzi samotnou členskou základňou – internetová komunikácia (mailová) prostredníctvom sekretariátu ZSF.

Oblasti môjho pôsobenia v ZSF:
- v oblasti propagácie ZSF a filatelie medzi širokou verejnosťou prostredníctvom priamych akcií v rámci kultúrnych podujatí
- v oblasti redakčnej práce v časopise Spravodajca ZSF
- v oblasti filokartie.

Kandidáti na členov Rady ZSF

MVDr. Milan ŠAJGALÍK

Narodený: 18. októbra 1947 vo Zvolene

Súčasné pracovné pôsobenie: dôchodca

Členstvá a funkcie:
- člen ZSF od roku 1967 počas štúdií v Košiciach. Následne bol členom KF v Bratislave, od roku 1974 v Nitre. Najskôr v KF 52-15, kde istý čas vykonával aj funkciu predsedu KF. V súčasnosti je predseda vystavovateľsky aktívneho klubu KF 52-51 pri Dome matice slovenskej,
- člen Spoločenstva sv. Gabriela.

Vyhodnotenie ankety o najkrajšiu slovenskú poštovú známku za rok 2018

Zväz slovenských filatelistov vyhlásil v spolupráci so Slovenskou poštou, a. s., tradičnú anketu o najkrajšiu slovenskú poštovú známku roka 2018. Hlasovania v anke te sa mohli záujemcovia zúčastniť prostredníctvom internetu alebo zaslaním svojho hlasu písomne na korešpondenčnom lístku.

Celkovo sa hlasovania zúčastnilo 968 účastníkov, čo je o 241 viac, ako bolo v minulom roku.

Výsledky ankety boli prezentované počas otvorenia výstavy „50. výročie ZSF“ dňa 17.5.2019 v obchodnom centre Mlyny v Nitre.

Za rok 2018 sa najkrajšou poštovou známkou stala známka číslo 671 z dielne nášho majstra rydla Františka Horniaka a grafika akad. maliara Vladislava Roztoku z emisie **UMENIE: Ikona Krásnobrodskej Bohorodičky**, ktorá získala 522 hlasov.

Na 2. mieste sa umiestnila známka v hárčekovom vydaní číslo 668 z emisie **UMENIE: Ladislav Bielik – Muž s odhalenou hruďou**, za ktorú hlasovalo 117 účastníkov od dvojice autorov grafika akad. maliara Vladislava Roztoku a rytca akad. maliara Rudolfa Cigánika.

3. miesto obsadila známka číslo 672 **100. výročie vzniku Česko - Slovenska** od autorov akad. maliara Igora Piačku a vynikajúceho rytca doc. akad. maliara Martina Činovského, ArtD., s počtom hlasov 64.

Výsledok neprekvapil, veď všetky tri víťazné známky sú na vysokej grafickej úrovni a tlačené najdokonalejšou technikou – oceľotlačou z plochej platne.

- red. -

50 rokov zväzu, uvedenie známky a výnimočná výstava v Nitre

MVDr. Milan Šajgalík

Pred polstoročím, 17. mája 1969 sa na Sliači, vtedy čerstvom kúpeľnom meste, zišli delegáti na zakladajúcom zjazde Zväzu slovenských filatelistov. V rovnaký deň ale po 50 rokoch sa tentoraz v Nitre konal filatelistický sviatok k jubileu. Nitrianski filatelisti v spolupráci so Slovenskou poštou, a. s., /POFIS, mestom Nitra a obchodným centrom Mlyny usporiadali v jeho Galérii propagačnú výstavu nielen s unikátnym exponátom, ale aj s bohatým programom. Tým dominujúcim bolo oficiálne uvedenie známky 50 rokov ZSF. K tomu patrila aj príležitostná pečiatka. Ďalšia PPP aj CDV súviseli s vyhlásením výsledkov Ankety o najkrajšiu slovenskú známku za rok 2018. Stala sa ňou Ikona bohorodičky z Krásneho Brodu v ryteckej transpozícii F. Horniaka. Tradičným „ťahákom" pre návštevníkov bola tiež autogramiáda umelcov.

Slávnostný tuš muzikantov, heligonkárov na otvorení vystriedal pestrý program, ktorý sa ďalej odvíjal pod skúsenou taktovkou predsedu ZSF Miroslava Ňaršíka. Najskôr privítal všetkých účastníkov, osobitne vedúceho POFISu p. Mgr. Martina Vanču, PhD., umelcov podieľajúcich sa na úspešnej tvorbe slovenských poštových známok - akad. mal. Rudolfa Cigánika, akad. mal. Karola Felixa, známeho tvorcu - rytca víťaznej známky za rok 2018 Františka Horniaka. Medzi nimi, samozrejme, nemohol chýbať autor v tento deň inaugurovanej známky - doc. Igor Benca, akad. maliar, ktorý vo svojom príhovore priblížil prítomným, ako známka vznikala.

Následne títo aktéri vykonali slávnostné uvedenie novej známky, ktorá pripomína 50-ročné jubileum ZSF. Čestnú úlohu pri tom zohral Ladislav Fekete, člen KF 52-51 Nitra, autor vystaveného jedinečného exponátu s námetom geofilatelie.

V ďalšom programe predseda ZSF predstavil víťazné známky za r. 2018, ktoré boli návštevníkom predstavené na plagáte v niekoľkonásobnom zväčšení. Potom odovzdal ocenenia a poďakovanie za spoluprácu inštitúciám aj aktívnym jednotlivcom.

Netrpezlivo očakávaný bod programu – autogramiáda umelcov, tvorcov známok, potešila viacerých prítomných. Bolo vidieť, že sa doma pripravili ako vzorný žiak do školy a diela každého umelca uložené v osobitných obaloch tak už čakali na vzácne podpisy.

Neďaleká priehradka pošty Nitra 3 mala k dispozícii najnovšiu známku a príslušnú FDC, poštový lístok s prítlačou predstavenej víťaznej známky a dve PPP: 50 rokov ZSF a Anketa o najkrajšiu poštovú známku 2018.

Potom už nastal čas venovať sa samotnej výstave. Ústredné, čestné miesto patrilo časovo aktuálnemu exponátu „Milan Rastislav Štefánik – vedec, astronóm a veľký Európan“ z tvorby nedávno zomrelého nitrianskeho filatelistu Ing. Jána Maniačka. Aj takouto formou si slovenskí filatelisti pripomenuli 100. výročie tragickej smrti M. R. Štefánika, významnej osobnosti našich dejín, ktorý bol len nedávno vyhlásený za víťaza ankety Najväčší Slovák.

V ďalšom exponáte sme nevideli žiadnu známku. Napriek tomu bol pre filatelistov zaujímavý. Vzácne dielo, výsledok neúnavného snaženia Miroslava Ňaršíka, predsedu ZSF, je dokumentom o päťdesiatročných celoslovenských vystavovateľských aktivitách zberateľov poštových známok združených v ZSF. Tento exponát približuje takmer dve stovky súťažných výstav, ktoré zorganizovali členovia rôznych klubov ZSF po celom Slovensku. Okrem základných informácií, ako je názov, termín a miesto konania výstavy, zachytáva aj logo výstavy, diplomy, výstavné medaily (ak boli), príležitostné poštové pečiatky a ďalšie súvisiace poštové materiály. Zoznamy členov organizačných výborov a fotografie z výstav pútali pozornosť zainteresovaných návštevníkov a spomínali pri nich na rôzne momenty z prípravy či priebehu tej- ktorej výstavy. Pri prehliadke tohto exponátu sme sa zhodli o potrebe vydania tohto materiálu v knižnej podobe nielen pre nás, súčasníkov, ale aby zostali takéto “podnetné kroniky” v každom klube. Aby slúžili nielen ako dokument o vykonanej práci či spomienka na akcie, ale aj ako inšpirácia pre našich nasledovníkov.

Na záver sa krátko pristavme pri rozsiahlom exponáte **„Známkové krajiny sveta”** z dielne nitrianskeho filatelistu Ladislava Feketeho. Neobyčajne rozsiahly exponát, ktorý prekvapoval návštevníkov, a bol osobitným zážitkom aj pre odborníkov, nám umožnil spoznať neuveriteľný počet známkových území. Keď si prostredníctvom internetu zadáme otázku o počte štátov na svete, zistíme, že ich je okolo 200. Jedny vznikajú, iné zanikajú, ďalšie nie sú uznané… Aktuálna štatistika OSN uvádza 195 uznaných štátov. Diváci na ostatných olympijských hrách v r. 2018 sledovali zápolenie športovcov pod vlajkami 206 štátov. Ale pán Fekete nám na 560 listoch exponátu predstavil až 1515 známkových území. *(Viac v osobitnom príspevku.)*

Prezidentka Zuzana Čaputová na známke

Slovensko zažíva veľké veci. Dňa 15. júna 2019 bola slávnostne inaugurovaná do svojho úradu nová slovenská prezidentka Zuzana Čaputová. V tento výnimočný deň uzrela svetlo sveta aj nová slovenská poštová známka venovaná prezidentke Slovenskej republiky Zuzane Čaputovej. Vďaka iniciatíve Slovenskej pošty bola táto známka v krátkom čase pripravená ako aj vytlačená. Dôstojne reprezentuje Slovensko a vynikajúcu slovenskú známkovú tvorbu, ktorá za svoje známky na medzinárodnom poli žne pravidelne veľké úspechy.

Oproti poštovej známke bývalého prezidenta Andreja Kisku je vytlačená vo väčšom formáte. Zároveň je farebnejšia a situovaná na šírku. Ako predloha pre grafický návrh poslúžila fotografia Zuzany Čaputovej od Petra Konečného. Do známkovej podoby ju upravil vynikajúci slovenský grafik, akademický maliar Vladislav Rostoka.

Verím, že táto známka potešila nielen odborníkov – filatelistov, ale aj ostatných občanov Slovenska. Veľmi si prajem, aby aj táto známka veľkolepo reprezentovala Slovenskú republiku doma i v zahraničí. No predovšetkým mám túžbu, aby sa slovenská známková tvorba i naďalej prezentovala dielami, ktoré budú získavať ocenenia ako najkrajšia známka sveta. Preto Slovenskej pošte držím palce a chcem jej i filatelistickej obci vysloviť ešte raz veľké ĎAKUJEM!

Michal Truban
predseda Progresívneho Slovenska

Demänovská ľadová jaskyňa na poštovej známke

Jozef Oško

Konečne sa Liptov dočkal prvej známky s tematikou jaskýň Demänovského krasu. Dňa 21. júna 2019 v priestoroch zrekonštruovaného Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva (SMOPaJ) bola inaugurácia poštovej známky Demänovská ľadová jaskyňa.

Za zvukov znelky „Ide, ide poštový panáčik" riaditeľka SMOPaJ doc. RNDr. Dana Šubová, PhD., privítala hostí:

Ing. Kornéliu Kasanickú, generálnu riaditeľku kancelárie ministra dopravy, výstavby SR, Ing. Jarmilu Brichtovú z MDV SR, Ing. Rudolfa Urbanoviča, štátneho tajomníka Ministerstva vnútra SR, a zástupcu primátora mesta Liptovský Mikuláš, Mgr. Martina Vanču, PhD., vedúceho POFISu, Rudolfa Cigánika, akademického maliara, Ing. Jozefa Vangela, CSc., predsedu ZKF v Žiline, filatelistov a ostatných prítomných. Celý program moderoval PaedDr. Jozef Oško, predseda KF 53-06 Liptovský Mikuláš.

Ing. Peter Holoubek priblížil Demänovskú ľadovú jaskyňu, ktorá je známa veľmi dávno. Od 17. storočia sa prieskumami zaoberali viacerí učenci. Početné kosti jaskynných medveďov sa považovali za pozostatky drakov, a preto sa v minulosti okrem názvu Čierna používal aj názov Dračia jaskyňa. V januári 1952 sa podarilo trom jaskyniarom (P. Droppa, P. Revaj, S. Šrol) vyčerpať jazero v tesnej chodbe a kopaním cez blatistú prekážku sa dostať do neznámych priestorov v dĺžke niekoľkých kilometrov. Dnes je Demänovská ľadová jaskyňa súčasťou Demänovského jaskynného systému, ktorý má v roku 2019 preskúmaných a zdokumentovaných 42 kilometrov podzemných priestorov. Hovorové slová doplnené farebnými obrazmi zanechali u prítomných dobrý dojem a stali sa pozvánkou na návštevu čara podzemia pre tých, ktorí túto jaskyňu ešte nevideli.

O známke, jej tvorbe a ďalších perspektívach vydávania známok s touto tematikou hovoril M. Vančo. Spomenul spoluprácu s akademickým maliarom Rudolfom Cigánikom pri tvorbe známky.

Jozef Oško poďakoval všetkým tým, ktorí sa podieľali pri realizácii inaugurácie poštovej známky, a to MDV SR, Slovenskej pošte, a. s., mestu Liptovský Mikuláš, Slovenskému múzeu ochrany prírody a jaskyniarstva, Zväzu slovenských filatelistov, Pošte 1 Liptovský Mikuláš a učiteľom ZUŠ J. L. Bellu za pekný hudobný program. Poďakoval aj filatelistom zo Žiliny, Martina, Ružomberka, Popradu, Svitu, že si našli cestu nielen za novou známkou, ale aby vzhliadli jedinečné múzeum tohto druhu na Slovensku.

Potom nasledoval akt uvedenia poštovej známky za asistencie pani Kasanickej, Šubovej, Urbanoviča, Vančo a Cigánika. Známka bola uvedená do života originálnym spôsobom, kryštálmi ľadu z jaskyne. Po skončení programu nasledovala autogramiáda s majstrom Cigánikom a prehliadka múzea. Poštová priehradka ponúkla novú známku a jej produkty spolu s príležitostnou pečiatkou. SMOPaJ v spolupráci s KF 53-06 vydali poštový lístok a tri obálky s prítlačou Demänovskej ľadovej jaskyne a SMOPaJ.

Poštová známka o našej olympiáde

Josef Rančák

S potešením som uvítal zámer Ministerstva dopravy a výstavby SR a Slovenskej pošty, a. s., vydať poštovú známku z cyklu Školské olympiády s námetom „Filatelistická olympiáda“. Prvá myšlienka ma napadla, že mohli počkať ešte dva roky a bolo by to k 50. ročníku olympiády. Pred niekoľkými dňami pri finále filatelistickej olympiády (FO) v Trenčíne sme písali, že je to 47. ročník. Budúci rok by to mal byť 48. ročník. Nedalo mi to a otvoril som publikáciu „Krátká setkání s mládežnickou filatelií, KM SČF 2008“. V nej ale bolo uvedené, že filatelistická olympiáda vznikla v roku 1971 a jej hlavným cieľom bolo pripraviť mladých filatelistov na tvorbu vlastných výstavných exponátov. Takže je všetko OK. Kde sa stratili naše dva ročníky, sa musím opýtať nestora mládežnickej filatelie Jozefa Oška.

Mali by sme sa na našu novú známku dôkladne pripraviť a slávnostne ju privítať. Na tohtoročnom národnom kole FO v Trenčíne sme o tom hovorili. Bolo by dobré začať budúcoročné finále FO inauguráciou známky. Navrhli sme ju usporiadať v Bratislave v rámci Bratislavských zberateľských dní 5. júna. Následne by potom v ďalších dňoch pokračovala olympiáda zaužívaným spôsobom. Výnimočnosť tohto ročníka FO by mala umocniť účasť českého družstva v súťaži. Veď olympiáda je dieťaťom českých a slovenských filatelistov z čias spoločného štátu. Pri návšteve výstavy JUNIORFILA českí kolegovia spolu s deťmi trocha nakukli do zákulisia práve prebiehajúcej olympiády a boli príjemne prekvapení. Možno by to išlo. Keď to išlo na výstave, prečo by to nešlo pri olympiáde? A akú tému olympiády v slávnostnom ročníku zvoliť? Dali sme možnosť vyjadriť sa tým, ktorých sa to týka – mladým filatelistom počas finále FO v Trenčíne. V anonymnom prieskume to dopadlo nasledovne. Piati chceli zvieratá a známkové krajiny sveta. Známkové krajiny sveta možno pod vplyvom postcrossingu, ktorý mnohí využívajú a možno aj preto, že deti majú veľa zahraničných známok. Traja navrhovali krásy našej vlasti a slovenských prezidentov. Prezidentov možno preto, že v ten deň prebiehala inaugurácia slovenskej prezidentky. Zaujímavý bol tip – rozdelenie štátov po II. svetovej vojne alebo môj deň, alebo týždeň, ale aj – čo kto chce. Záver: téma ešte nie je vybraná.

Pozitívne je, že bratislavskí mladí a, samozrejme, aj starší filatelisti chcú pozvať svojich kolegov a kamarátov do Bratislavy, ukázať im svoje mesto a na domácej pôde si s nimi zasúťažiť. Sme zvedaví, aký výlet zvolia v rámci turisticko-poznávajúcej akcie „Po stopách slovenských poštových známok“. Veď slovenských známok o Bratislave bolo vydaných veľa. Už teraz sa tešíme na finále olympiády, na našu známku a netrpezlivo čakáme, aká bude, či sa nám všetkým bude páčiť.

Niekoľko zaujímavostí o odtlačkoch výplatných strojov

Mgr. J. Mička

Zbieranie odtlačkov výplatných strojov (ďalej len OVS) nie je pre zberateľov prioritou filatelistického materiálu. Ako spomenul Ing. Miroslav Bachratý v publikácii *Odtlačky výplatných strojov v námetových zbierkach a exponátoch*, ich výskyt aj v súťažných exponátoch je iba sporadický, a to vrátane zbierok mládeže. Pritom sú v každom prípade zaujímavé a hodnotné, pretože niekedy práve použitím OVS možno dokumentovať osobnosť, jav, spoločenskú alebo historickú udalosť a inú súvislosť, ktorá nebola dostupná vydaním poštovej známky, celiny alebo príležitostnej poštovej pečiatky. Poštové známky a celiny majú tradične určitý štandardný počet daný emisným plánom. Využitie celistvosti s vhodným OVS tak môže bezpochyby prispieť k skvalitneniu exponátu využitím iného ako známkového materiálu, a tým k lepšiemu hodnoteniu. Na Slovensku je niekoľko sto obcí, miest, pôšt a tisícky inštitúcií, ktoré sú vlastníkmi výplatných strojov. Používajú ich na úhradu poštovného a pečiatkovanie obálok občanom s rozličnými oznámeniami a rozhodnutiami, čo im uľahčuje v podateľniach racionalizovať poštové služby namiesto vylepovania známok. Dobré kontakty filatelistov u nás s Trnavským samosprávnym krajom a mestom Trnava v uplynulých rokoch prinieslo viac aktuálnych a zaujímavých OVS. Tak napr. TTSK používalo svoj stroj na vopred kreditované zásielky s inováciou štočku, ktorým sa propagovali národné výročia, ako bol Rok Ľudovíta Štúra a Rok J. M. Hurbana, podateľňa mesta zasa pripomínala návštevu pápeža J. Pavla II. v Trnave, jeho svätorečenie, blahoslavenie sestry Zdenky Schellingovej atď. Ojedinelé bolo vydanie OVS k 300. výročiu Bitky pri Hrnčiarovciach, vrátanie prepravy zásielok jazdcom na koni. Naposledy mesto pripomenulo blahorečenie prof. Titusa Zemana pápežom Františkom. V uvedenej publikácii Ing. M. Bachratého sa uvádza rad príkladov na vhodné zaradenie OVS s tematikou automobilov. Pomerne ľahko získa vystavovateľ poštové známky s obrazom áut veľkých výrobcov, ale tie „menšie" na známke nenájdete. Napr. Trnavské automobilové závody tiež možno využiť v exponáte s ich OVS TAZ SIPOX, výrobca úžitkových automobilov (so zobrazením auta 1203) a niektoré OVS majú dokonca viacnásobné tematické využitie ako napr. dnes už nejestvujúce BAZ v Trnave, ktoré sídlili na ul. básnika-národovca Ferka Urbánka. Nájsť tento OVS po rokoch je ako hľadať ihlu v kope sena a pritom viem, že určite v niektorej škatuli so skartom úradných obálok kdesi zastrčený je.

Zberatelia dávajú pozor na výskyt nových OVS alebo zmien, ktoré sa vyskytujú v štočku OVS. Všimol som si zmenu historického pohľadu na Hlohovec s dominantou kostola sv. Michala na graficky „modernejšiu" verziu alebo v podateľni TTSK stále používanie už 2 roky neaktuálneho Roku J. M. Hurbana a upozornenie na tento jav a návrh zmeny na aktuálny Rok M. R. Štefánika pri 100. výročí jeho tragickej smrti nenašlo priaznivú odozvu... Nuž, nie všade sa ako filatelisti stretávame s porozumením. Máme tak aspoň do zbierok možnosť zaradiť niektoré omyly.

Jubilejná filatelistická výstava C – S SALON 2018 v Bratislave

Vojtech Jankovič

– dokončenie –

Prvá časť bola venovaná použitiu rakúskych poštových známok (*Rakúska poštová správa na Slovensku 1850 – 1867 od P. Severína*) a poštových liniek (*Poštové linky v rokoch 1850 – 1866 na území dnešného Slovenska od J. Mája*) na dnešnom slovenskom území ako aj regionálny poštovo-historický výskum (*Poštovníctvo na Spiši do roku 1920* od *F. Divoka*). Veľká časť expozície bola venovaná poštovo-historickým exponátom z obdobia prvej svetovej vojny (*Za cisára v boji i na popraviskách od O. Sula*, *Stopy 1. svetovej vojny na Slovensku od M. Bachratého*, *Pošta z pevnosti Przemysl od L. Feketeho*, *Československá poľná pošta v Rusku 1918 – 1920 od J. Majera*), vrátane unikátnej filatelistickej dokumentácie štátotvorných aktivít Československých légií (*Československé légie a domobranecké jednotky v Taliansku* a *Československé légie vo Francúzsku od O. Špreňara*, *Posta Militare 52 v službách Československého legionárskeho zboru v Taliansku od M. Bachratého*, *Pohľadnice Československých légií 1915 – 1920 od P. Gebauera*) a zápasu za vytvorenie Československej republiky počas I. svetovej vojny a krátko po nej (*Československá dočasná vláda na Slovensku (1918) od J. Džubáka)* na základe podkladov zo Záhorského múzea, (*Bolestný začiatok Československa od J. Vomelu*, *Vojenské letectvo – Letecké útvary čs. vojenských jednotiek v rokoch 1914 - 1920 od P. Bláhu*, *Použitie predbežných a súbežných známok na Slovensku 1918 – 1919 od J. Vangela*, *Doporučené celinové poštové lístky na Slovensku (1918 – 1921) od M. Černíka*, *Znárodňovacie úpravy uhorských cenín, pečiatok a nálepiek na slovenských poštách v rokoch 1918 – 1920 od M. Bachratého*, *„Jede, jede mašinka" a Slovenské poštovne 1918 – 1925 od M. Ziku*, *Vlaková pošta na Slovensku po vzniku Československej republiky od M. Štěpeka*).

Prirodzene, špeciálnu pozornosť priťahovali prvé československé známky Hradčany vydané 18. 12. 1918 a ich autor Alfons Mucha. Boli prezentované vo viacerých študijných exponátoch známok (*Alfons Mucha – Hradčany od J. Škalouda*, *Hradčany – Ukážka zo špecializovanej zbierky* od *J. Džubáka*, *Weipert Falzum – Vejprtský falzifikát od Z. Filípka*) a poštového použitia na území Slovenska (*Hradčany – Použitie na Slovensku od J. Škalouda*, *Hradčany – Poštové pečiatky z územia Slovenska* od *J. Džubáka*, *Dierkované Hradčany od J. Píšu*). Toto medzivojnové obdobie bolo doplnené vynikajúcim exponátom oceneným zlatou medailou zo svetovej FIP výstavy prezentujúcim rarity a unikáty československej filatelie (*Československo 1918 – 1939* od *P. Lazara*), študijné exponáty československých známok a celín (*Známky 4 a 5 Kč Tatry 1927* and *10 Kč Bratislava 1936* od *R. Května*, *80 rokov od vydania výstavného hárčeka „Celoštátna výstava poštových známok Bratislava 1937"* od *R. Šuleja*, *Poštové lístky "Poznajte svoju vlasť – Propagujte jej krásy poštou", 1937* od *J. Jašša*) a viacero poštovo-historických exponátov (*Československá letecká pošta so vzťahom k Slovensku* od *B. Helma*, *Trestné Porto* od *V. Malovíka*, *Komárom – Komárno: Poštová história jedného rozdeleného mesta* od *P. Csicsaya*).

Zvláštna časť bola venovaná neľahkému obdobiu druhej svetovej vojny, keď bolo Československo oklieštené a rozdelená na dva

štáty v područí fašistického Nemecka (*Poštová prevádzka v Protektoráte Čechy a Morava* od *M. Příkazského*, *Nemecká poľná pošta na Slovensku pri útoku na Poľsko v roku 1939* od *P. Gebauera*, *Štátny znak a Portréty s pretlačou SLOVENSKÝ ŠTÁT/1939 od R. Rakovského*, *Hárček „Deťom"* od *M. Jurkoviča*, *Holokaust na Slovensku 1939 – 1945 od O. Földesa*, *Česko-slovensko v kontexte II. Svetovej vojny 1939 – 1945 od J. Koreného*).

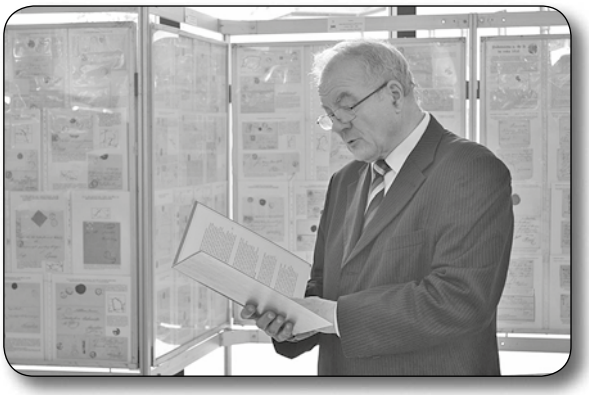

Hlavný iniciátor filatelistickej výstavy C-S SALON 2018 a predseda organizačného výboru Miroslav Bachratý počas oficiálneho príhovoru pri jej slávnostnom otvorení

Z tematického pohľadu zaujal podrobne námetovo spracovaný exponát o M. R. Štefánikovi *(Milan Rastislav Štefánik – Vedec, vojak, diplomat od J. Maniačka)* a viacero panelov venovaných československej a slovenskej známkovej tvorbe (*Jozef Baláž – „...srdcu najbližšie"* z *Poštového múzea*), najkrajším československým a slovenským známkam (*Ocenenia poštových známok Československa 1945 – 1992* od *J. Fratriča*, *Zúbkované poklady* z *Poštového múzea*, *Medzinárodné úspechy slovenskej známkovej tvorby* a *Slovak Gold poštovým známkam od K. Milana*) a spoločné vydania Slovenska (*Spoločné vydania slovenských známok od P. Hložku*). A nakoniec sme si nechali, ako čerešničku na torte malú, ale mimoriadne dôležitú a divácky najatraktívnejšiu sekciu *Klenotnica slovenskej filatelie*. Bez akýchkoľvek pochýb Klenotnica prezentovala doposiaľ najvyčerpávajúcejšiu prehliadku jedinečných, vzácnych a unikátnych „kúskov" československej a slovenskej filatelie, ktoré sú v rukách českých a slovenských zberateľov, aká bola kedy predstavená na verejnosti.

Samozrejme, nemôžeme vymenovať všetky vystavené exponáty. Ten, kto chce získať kompletný prehľad, by mal vziať do rúk plnofarebný, kvalitnou tlačou na kvalitnom papieri vytlačený výstavný katalóg, ktorý pripravili organizátori v spolupráci so Slovenskou poštou, a. s., / POFIS-om. Ten prináša deväť tematických a odborných článkov súvisiacich so zameraním výstavy: *Boj o Slovensko 1918 – 1920 ako poštovo-historická téma* od *M. Bachratého*, *Hradčanské reminiscencie* od *P. Osuského*, *Slovenské krajinárske motívy na výplatných známkach I. ČSR* od *R. Květona*, *Obnovenie poštovej prevádzky po II. Svetovej vojne na Slovensku* od *J. Pálku*, *Československá peněžní reforma* od *V. Dražana*, *Bratislavský hrad – miesto konania výstavy* od *M. Bachratého*, *Jozef Baláž: Nestor známkovej tvorby na Slovensku* od *A. Paulínyovej* a *Zväz slovenských filatelistov v zrkadle času* od *Ľ. Flocha*. Navyše, ako užitočný sprievodca, prináša zoznam položiek vystavených v Klenotnici slovenskej filatelie a krátke predstavenie jednotlivých vystavených exponátov vždy s uvedením ukážok najzaujímavejšej celistvosti alebo iného materiálu. Takto koncipovaný reprezentatívny výstavný katalóg dozaista dokáže osloviť ako laickú verejnosť, tak aj

odbornú filatelistickú komunitu, dokumentujúc významné filatelistické a poštovo-historické artefakty. Katalóg sa stane nielen pripomienkou tejto „veľkej" výstavy, ale aj výborným zdrojom informácií pre budúce generácie a prinesie inšpiráciu pre nových zberateľov a vystavovateľov.

Výstava C-S SALON 2018 bola doplnená viacerými sprievodnými akciami, počínajúc slávnostným otvorením – trochu rečníckym, trochu hudobným, trochu oceňujúcim, ale stále atraktívnym pre pozvané oficiálne osobnosti, hostí a ostatných účastníkov. Okrem oficiálnych príhovorov hodno spomenúť fundovaný príhovor Dr. Dušana Kováča z Historického ústavu SAV. A pretože sa, vďaka ústretovosti Slovenskej pošty, a. s., podarilo posunúť vydanie novej poštovej známky „100. výročie vzniku Česko-slovenska" práve na deň otvorenia výstavy, bolo zakončené jej slávnostným uvedením za prítomnosti autora výtvarného návrhu akademického maliara Igora Piačku, ktorý, ako je u neho dobrým zvykom, s tradičným úsmevom na perách poskytoval autogramy. Spomedzi ďalších aktivít, ktoré prispeli k úspešnému priebehu výstavy, treba spomenúť filatelistickú anketu návštevníkov výstavy o malý suvenír, detskú súťaž na návrh poštových známok Slovenska a detský kútik, v ktorom sa detským návštevníkom neúnavne venovali Danka Schmidtová, Jaroslav Valentín a ďalší členovia Komisie mládeže ZSF. Navyše, akéhosi „Dňa mládeže" sa zúčastnili takmer všetky aktívne slovenské KMF. Veľmi dobrým počinom, ktorý ocenili najmä laickí návštevníci výstavy, bola neustála prítomnosť niektorého z filatelistov, ktorý dokázal v prípade záujmu poskytnúť návštevníkom fundované vysvetlenie k jednotlivým exponátom.

Pre úplnosť doplňme, že organizáciu výstavy zabezpečovalo ZKF Bratislava s pomocou KF Malacky a Komisie mládeže ZSF, v spolupráci so Slovenskou poštou, a. s., / POFIS-om. Významne prispel aj Svaz českých filatelistů *(SČF).* Organizačný výbor výstavy: Miroslav Bachratý *(predseda),* Peter Osuský *(podpredseda),* Martin Vančo *(koordinátor SP, a. s.),* Peter Vozár *(tajomník),* Ján Fratrič *(pokladník),* Vladimír Malovík *(koordinátor SČF),* Jozef Džubák *(člen - KF Malacky),* Ľubomír Floch *(člen),* Peter Hložka *(člen),* Radomil Květon *(člen),* Anton Paštéka *(člen - KF Malacky).*

Toľko slová chvály, ktoré sú bezpochyby na mieste. Skúsme teraz zhodnotiť niektoré parciálne oblasti, resp. aktivity. Pre dobro veci a pre poučenie do budúcich výstav, treba spomenúť aj niektoré nie práve najsvetlejšie momenty. Je pravdou, že viaceré z nich nebolo v silách organizačného vyriešiť, treba ich však pripomenúť, aby sa zodpovední *(a my všetci!)* zamysleli a konali, nech sa pri ďalších výstavách neobjavujú.

Ľudský faktor: Organizovanie výstavy opäť raz ukázalo, že ak sa na vec ide rozumne a koncepčne, vždy sa nájde dostatok rozumných ľudí, ktorí sa pridajú a dobrý úmysel podporia. A nielen ľudia, ale aj filatelisti! Samozrejme, nevyhlo sa to počiatočným problémom, keď zopár oslovených z rôznych dôvodov odmietlo nomináciu do organizačného výboru *(vrátane autora tohto príspevku),* nakoniec to však vypálilo veľmi dobre a výstava prebehla organizačne relatívne hladko. A našiel sa aj dostatok rúk na dovoz, montáž, demontáž a odvoz výstavného zariadenia, ktorý trval nakoniec podstatne kratšie a bol hladší, ako sa predpokladalo, aj dostatok filatelistov na permanentný odborný dozor, ktorý podával návštevníkom vysvetlenie k výstave i k jednotlivým exponátom.

Výstavné priestory: Umiestnenie výstavy v administratívnom krídle Bratislavského hradu *(vďaka za to patrí najmä Petrovi Osuskému)* dodalo celému podujatiu pat-

ričný honor a automaticky prinieslo peknú návštevnosť. Vysoko ho hodnotili aj mnohí návštevníci. Tento priestor mal ešte ďalšie obrovské výhody: výstavné priestory boli bezplatné a prísne strážené, čo výrazne prospelo rozpočtu výstavy. A v neposlednom rade sa miesto konania výstavy dostalo nepriamo aj na poštovú známku a použitím podobného záberu aj na poštový lístok. Koľko filatelistických výstav sa tým môže pochváliť?

Výstavné rámy: Aj napriek veľkému úsiliu správcu výstavných zariadení Karola Milana, sú tieto v priam žalostnom stave neadekvátnom vysokej úrovni exponátov a potreby ich ochrany a bezpečnosti. Všetci zainteresovaní robili pri transporte a inštalácii čo mohli, napriek tomu výstavné rámy nepatrili k tomu, čím by sa výstava *(a celý Zväz slovenských filatelistov)* mohli chváliť.

Propagácia výstavy: Propagácia výstavy na verejnosti i vo filatelistických kruhoch bola asi najslabším miestom celej organizácie. Teda presnejšie, nie snahy organizačného výboru o propagáciu, ktoré boli neporovnateľne intenzívnejšie ako na predchádzajúcich výstavách, ale končený výsledok. Organizátori si dali prácu s prípravou príťažlivého plagátu, čistého jednoduchého loga a niektorých ďalších tlačovín. Tie sa však nepodarilo dostať medzi ľudí tak, aby to z každého rohu kričalo, že je tu mimoriadna výstava, aká tu snáď ešte nebola a asi ani tak skoro nebude. Zlyhali pokusy dotiahnuť média priamo do výstavných priestorov *(o. i. nešťastná kolízia termínu slávnostného otvo-*

Tradičné „krstenie“ novej poštovej známky „100. výročie vzniku Česko-Slovenska“ zástupcami Slovenskej pošty, a. s., a POFISu a autorom výtvarného návrhu Igorom Piačkom (vpravo) počas slávnostného otvorenia filatelistickej výstavy C-S SALON 2018

renia s návštevou francúzskeho prezidenta E. Macrona), absentovala publicita v rozhlase a televízii, okrem jedného tlačeného propagačného magazínu *(in.ba)* a časopisu FILATELIE, aj v tlačených médiách. Internetová kampaň cez najnavštevovanejšie filatelistické internetové stránky a sociálne média výrazne pomohla, ale nemohla zachrániť všetko a osloviť úplne všetkých. Pri ďalších výstavách tejto úrovne bude rozumné zapojiť odborníkov na propagáciu, ktorí, ak nie profesionálne zabezpečia, tak aspoň poradia organizátorom ako, kedy a cez koho výstavy propagovať. Toto platí aj pre iné výstavy a iné mestá, ktoré až na výnimky *(napr. Nitra)* nedokážu významnejšie zapojiť lokálne médiá. A ak aj, ako v spomínanej Nitre, ich dosah končí hranicami mesta a z pôvodne širšie koncipovaných alebo dokonca celonárodných podujatí sa stávajú akcie s veľmi úzkym lokálnym záberom.

Propagácia filatelie: Druhým dôvodom prečo propagácia našich podujatí pokrivkáva je, že sme ako komunita zleniveli. Spoliehame *(a vyhovárame)* sa na média, ale málokto – s výnimkou úzkeho kruhu zanietených okolo intenzívne pracujúceho organizačného výboru – aktívne šíril informácie o výstave medzi svoje okolie, zobral rodinu alebo priateľov a ukázal na nej vystavené skvosty. Akosi sme zabudli, že ak chceme hovoriť a cítiť, že filatelia žije, každý z nás by mal pre to niečo urobiť. Keď už nie ako funkcionár alebo organizátor, aspoň ako popularizátor našej záľuby vo svojom okolí. Kdeže lanské snehy sú, keď sa informácie šírili medzi ľuďmi dobrovoľne a samovoľne systémom nabaľujúcej sa snehovej gule – že by aj tu zaúradovalo globálne otepľovanie? Máme to stále v rukách.

Propagácia Zväzu slovenských filatelistov: Z môjho pohľadu jedným z najdôležitejších zámerov organizovania výstavy je okrem prezentácie našich zbierok a za nimi skrytého nekonečného zberateľského úsilia *(pohladiť si svoje ego, čo je úplne v poriadku!)* aj snaha popularizovať filateliu a rozširovať rady filatelistov. Robíme krásne súťažné a propagačné výstavy a čakáme, že sa ľudia pohrnú do Zväzu. To žiaľ, ako sa neustále presvedčujeme, nestačí! Ľudia, ktorých chceme osloviť a pritiahnuť ku filatelii a k členstvu v našej organizácii, potrebujú viac. Oni už prvý krok urobili – prišli na výstavu. Tam sme na rade my. Treba im jednoduchou formou poskytnúť aspoň základné informácie o filatelii na Slovensku, popis aktivít ZSF a výhod vyplývajúcich z členstva v ZSF, predstaviť zaujímavé akcie, zvýrazniť úspechy vystavovateľov a, samozrejme, priniesť zoznam kontaktov na sekretariát Zväzu a jednotlivé ZFK alebo KF a KMF, prípadne na filatelistické združenia a spoločenstvá. A úplne najlepšie, rovno im vložiť do rúk prihlášku. Ak by toto na výstave našli, je omnoho pravdepodobnejšie, že ak sa rovno neprihlásia, aspoň sa na nás nakontaktujú alebo aspoň navštívia naše internetové stránky. Jedným z možných riešení je *„putovný"* informačný panel ZSF, ktorý bude obsahovať základné informácie o ZSF a jeho aktivitách a ktorý bude na každej našej výstave o nich informovať návštevníkov. Stačí ho pripraviť raz a potom ho *„posúvať"* medzi výstavami, pričom pri každej ďalšej výstave ho možno aktualizovať, prípadne upraviť podľa lokálnych potrieb *(napr. o kontakty v regióne).* Verím, že táto forma pomôže ľuďom nájsť si cestu k filatelii omnoho ľahšie, najmä keď bude po ruke prihláška do Zväzu s možnosťou priamo na mieste ju vyplniť a odovzdať. A nech nezostane iba pri slovách, pokúsim sa vytvoriť takýto 1-rámový informačný exponát *(16 výstavných listov),* ktorý sa inštaluje do jedného výstavného rámu a dá k dispozícii organizátorom najbližšej filatelistickej výstavy, ktorou bude JUNIORFILA Trenčín 2018.

NAŠA MLÁDEŽ
PRÍLOHA SPRAVODAJCU ZSF
Ročník: XI. Číslo: 2/2019

Veľmi úspešný 46. ročník filatelistickej olympiády

Dr. Jozef Oško

V rámci Národnej výstavy poštových známok JUNIORFILA TRENČÍN 2019 sa uskutočnilo v dňoch 14. – 16. júna 2019 finále filatelistickej olympiády. V piatok na obed sa schádzali delegáti a súťažiaci z 8 KMF zo stredného a západného Slovenska a Bratislavy. Škoda, že nemáme zastúpenie z východnej časti Slovenska. Napriek nižšiemu stavu mládežníkov sa do finále FO kvalifikovalo 32 súťažiacich v piatich vekových kategóriách. Tento rok sme mali zastúpenie aj v najstaršej kategórii. Téma tohtoročnej olympiády bola pokračovaním minuloročnej, zameranej na 100. výročie vzniku Československa, 100 rokov od vydania prvej známky samostatného Československa a 25. výročie Slovenskej republiky. Na exponátoch, ktoré mládežníci vypracovali, bolo vidieť značný pokrok. Už dávno si nepamätám takú kvalitnú úroveň a vyrovnanosť. Myslím, že sa skvalitnila práca vedúcich, a to aj vďaka dvom odborným seminárom zameraným na tvorbu a zostavenie exponátov, ktorá v minulosti prešla určitým vývojom. V začiatkoch olympiády v roku 1973 sa texty exponátov písali ručne a mládežníci si museli dávať veľký pozor na pravopis a krasopis. Známky sa podliepali nálepkami, rámiky sa robili pomocou „vyťahovátka" a pravítka, používali sa redisove perá a šablóny. Dnes je situácia iná, mládež má prístup k počítačom – 90 % exponátov bolo písaných pomocou počítača, 80 % súťažiacich použilo havidky na poštové známky a celistvosti. Dosiahli sme značný pokrok v tom, že mládežníci v priebehu 2,5 hodiny dokázali vyhotoviť 4 albumové listy s použitím rôzneho filatelistického materiálu. Okrem známok to boli hárčeky, poštové lístky, celistvosti, CM, odtlačky výplatných strojov, príležitostné pečiatky. Ak mládežníci budú pokračovať v tomto trende, nemusíme sa báť o tvorbu nových súťažných exponátov. Samozrejme, všetko záleží od kvalitných vedúcich, podpory

zo strany rodičov, ale aj klubov filatelistov. V neposlednom rade sme vďační aj Ministerstvu dopravy a výstavby SR a Slovenskej pošte, a. s., za finančnú a materiálnu pomoc, bez ktorej by sme spomínané akcie nemohli v takomto rozsahu vykonať. Pre naše KMF máme aj materiálnu pomoc v podobe zakúpenia havidiek, albumových listov, katalógov, cien pre súťažiacich, ako aj ubytovanie, stravovanie a pod. Môžeme sa odvďačiť kvalitnou prácou a propagáciou poštovej známky.

Samotná súťaž pozostávala z napísania testu – vyžrebovaných 20 otázok, za ktoré mohli súťažiaci získať max. 40 bodov, za vyhotovenie exponátu mohli získať max. 60 bodov → spolu max. 100 bodov (môžeme to vidieť v priložených tabuľkách). Podľa tohto bodovacieho systému súťažiaci dosiahli výborné výsledky. Okrem tradičných krúžkov bratislavských 1, 2 a Lipt. Mikuláša, kde pravidelne viac súťažiacich získavalo popredné umiestnenia, sa pridružili mládežníci aj zo Žiliny. Bolo vidno kvalitnú dvojročnú systematickú prácu vedúceho Ing. Jozefa Vangela. Jeho odborné a pedagogické skúsenosti sa pretavili do výborných výsledkov jeho zverencov. Dve prvé miesta hovoria za všetko. Škoda len, že z ôsmich prítomných vedúcich sú štyria nad 70 rokov. Je potrebné omladiť a získať nových vedúcich, lebo nám pomalý hrozí úplný zánik organizovanej mládežníckej filatelie.

Vo voľnom čase si súťažiaci prezreli pamätihodnosti mesta Trenčín a v nedeľu pred odchodom navštívili Trenčiansky hrad. Vedúci vo večerných hodinách uvažovali spolu s mládežníkmi nad témou budúcoročnej olympiády. Nakoľko v roku 2020 bude vyda-

ná známka venovaná filatelistickej olympiáde, tak téma bola jasná. Známka bude vydaná pravdepodobne v rámci Zberateľských dní, a tak padol návrh na Bratislavu, ako na budúcoročné miesto konania filatelistickej olympiády.

Aj touto cestou sa obraciam na kluby filatelistov – vytvárajte KMF, pritiahnite svoje deti a vnúčatá, ich kamarátov medzi nás a spoločne sa podieľajme na tvorbe krásnych vecí a pohodovej atmosfére.

Národné kolo filatelistickej olympiády Trenčín 14. – 16. jún 2019

A - test, **B** - alb. listy, **C** - spolu, **D** - poradie

Kategória Z

	A	B	C	D
1. Michal Kocúr S-08 Žilina	40	54	94	1.
2.Matej Krška Ba-01 Bratislava	40	53	93	2.
3. Lea Orsovicsová Ba-01 Bratislava	40	52	92	3.
4. Filip Straka Ba-02 Bratislava	38	53	91	4.
5. Zuzana Siváčková Ba-03 Bratislava	40	51	91	5.
6. Viktória Rajňáková Ba-03 Bratislava	40	48	88	6.
7. Matej Orešanský Z-07 Trnava	22	53	75	7.
8. Lukáš Prokopčák S-01 Liptovský Mikuláš	22	47	69	8.
9. Matúš Kolník Z-07 Trnava	22	46	68	9.

Kategória A

	A	B	C	D
1. Tomáš Kocúr S-08 Žilina	40	56	96	1.
2. Nikol Kováčiková Ba-01 Bratislava	40	55	95	2.
3. Martin Németh Ba-01 Bratislava	39	53	92	3.
4. Adela Fischerová Ba-02 Bratislava	40	50	90	4.
5. Kristína Siváčková Ba-01 Bratislava	40	48	88	5.
6. Daniel Dopiják S-08 Žilina	37	46	83	6.
7. Martin Machyniak Z-05 Malacky	38	40	78	7.
8. Andrej Szetyinszki Z-05 Malacky	38	39	77	8.
9. Emanuel Granec Z-07 Trnava	33	43	76	9.
10. Adam Merc Z-05 Malacky	29	40	69	10.

Kategória B

	A	B	C	D
1. Tomáš Celušák Ba-02 Bratislava	38	54	92	1.
2. Sámuel Vavák S-08 Žilina	40	51	91	2.
3. Daniel Vajs S-01 Liptovský Mikuláš	30	52	82	3.
4. Sára Grantnerová Z-05 Malacky	36	42	78	4.
5. Michal Šulko Z-07 Trnava	38	40	78	5.
6. Marek Filípek Z-05 Malacky	31	43	74	6.
7. Lucia Demovičová Z-07 Trnava	29	40	69	7.
8. Ján Chlistek S-01 Liptovský Mikuláš	18	49	67	8.
9. Bára Palocsányová Z-07 Trnava	17	32	49	9.

Kategória C

	A	B	C	D
1. Jakub Kostolný S-01 Liptovský Mikuláš	39	55	94	1.
2. Ema Pastieriková Z-07 Trnava	40	49	89	2.

Kategória D

	A	B	C	D
1. Michal Nedeľka Ba-01 Bratislava	40	53	93	1.
2. Matúš Bartúnek Z-07 Trnava	31	45	76	2.

Úspešná výstava JUNIORFILA 2019 Trenčín

Josef Rančák

Na podnet predsedu ZSF sa pred rokom, presne 24. 5. 2018, zišli predstavitelia komisie mládeže ZSF a Klubu filatelistov 52-19 Trenčín v Posádkovom klube a za pár minút bola na svete mládežnícka výstava a olympiáda s daným dátumom a miestom konania.

Predstavitelia ZSF chceli nadviazať na predošlé mládežnícke výstavy a hlavne dať deťom možnosť súťažiť, pochváliť sa so svojimi exponátmi, zvýšiť si kvalifikáciu a dať im nejaký cieľ, aby filatelisticky rástli. Na rok 2019 nebola plánovaná žiadna súťažná výstava. Vzniklo pre deti vystavovateľské vákuum. A rok 2019 bol rokom 50. výročia vzniku Zväzu slovenských filatelistov. Patrilo by sa výročie osláviť, a to výstavou. Hlavní partneri mládežníckej filatelie – Ministerstvo dopravy a výstavby SR a Slovenská pošta, a. s. – dali výstave zelenú. Termín bol 7. 6. – 16. 6. 2019. Niekoľko dní po pripomenutí si vzácneho výročia.

Už na začiatku bolo isté, že súťažných exponátov nebude veľa. Verili sme, že nejaký exponát ešte vznikne a že deti exponáty vystavované na POPRADFILE 2018 vylepšia. Teraz môžeme konštatovať, že oboje sa splnilo. Naviac komisia mládeže oslovila kolegov v Českej republike a pozvala ich na výstavu. Českí partneri súhlasili a prihlásili 7 exponátov. Aby bolo čo porovnávať, boli oslovení predchodcovia dnešných mladých filatelistov, aby ukázali, čo oni spravili, čo vystavovali v minulosti. Všetci oslovení ochotne poskytli svoje exponáty.

Nakoniec bolo do súťažnej triedy prihlásených 21 exponátov, do nesúťažnej dva do oficiálnej triedy a 13 exponátov bývalých mladých filatelistov. Jeden súťažný exponát nebol dodaný a jeden bol preradený do nesúťažnej triedy pre malý počet listov. Výstavná porota v zložení: predseda PaedDr. Jozef Oško, členovia Ing. Miroslav Bachratý a Mgr. František Sopko tak hodnotila 19 exponátov. Na výstave III. stupňa bolo 10 exponátov, z toho 5 prvovystavovateľov. Na výstave II. stupňa bolo 6 exponátov, na výstave I. stupňa 3 exponáty. Porota stihla ohodnotiť exponáty deň pred vernisážou vo štvrtok 6. júna. Mala už k dispozícii pekný výstavný katalóg, ktorý sa organizačnému výboru a vydavateľstvu JADRO skutočne podaril.

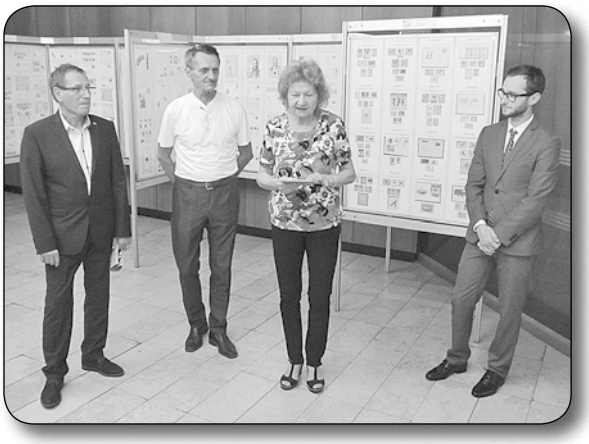

Otvorenie výstavy, sprava - viceprimátor mesta Trenčín Patrik Žák, recitátorka Janka Poláková, Karol Milan - predseda org. výboru, Miroslav Ňaršík - predseda ZSF

Vernisáž výstavy sa uskutočnila v piatok 7. júna za prítomnosti viceprimátora mesta Trenčín Patrika Žáka a predsedu Zväzu slovenských filatelistov Miroslava Ňaršíka. Privítal ich a sprevádzal predseda organizačného výboru Karol Milan. Slávnosť si nenechali ujsť ani mladí filatelisti z Trnavy.

Z otvorenia výstavy, sprava - Ján Vallo - predseda SSG, Josef Rančák - predseda komisie mládeže ZSF, skupina mladých filatelistov z Trnavy

O dobrej úrovni exponátov svedčí fakt, ze porota neudelila žiadnu bronzovú medailu. Na výstave III. stupňa zlatú medailu + VC a 86 bodov získal Jaroslav Zikmund z Prahy za exponát Československo: Letecké známky – definitivní vydání 1930. Druhú zlatú + VC získal Tomáš Kocúr zo Žiliny (85 bodov) za exponát Milan Rastislav Štefánik – významná osobnosť Slovenska. VPZ medailu + VC získal Daniel Vajs z Liptovského Mikuláša za exponát Vznik Československa a jeho prvý prezident (72 bodov). Na výstave II. stupňa získal Matej Slanina z Trnavy VPZ medailu za exponát Kozmos – človek si splnil svoj sen a rovnaké hodnotenie mali ešte tri české exponáty. Na výstave I. stupňa obdržal Juraj Schrojf z Bratislavy za exponát Moje obľúbené africké zvieratá najviac bodov zo všetkých – 89, a zlatú medailu s VC.

Samotná výstava bola rozmiestnená vo vstupnej hale Posádkového klubu prehľadne po jednotlivých stupňoch výstavy. Napomohol tomu i zaujímavý informačný panel stojaci priamo oproti vchodu do priestorov výstavy, kde návštevník získal všetky potrebné informácie. Naviac každý rám bol označený údajmi o danom exponáte. Toto označenie si zobrali českí kolegovia ako vzor na nadchádzajúcu výstavu v Liberci. Rozmiestnenie rámov bolo prehľadné, jednotlivé výstavy oddelené. Nesúťažné exponáty boli umiestnené osobitne pri stene. Medzi exponátmi bolo dostatok miesta, návštevníci si neprekážali. Tých bolo za celý týždeň celkom dosť, prišlo i niekoľko miestnych škôl. Bolo miesto i na posedenie, i na občerstvenie, niekoľko metrov na ulici bola výborná zmrzlina, ktorá v horúčavach padla vhod. Celková atmosféra bola uvoľnená, rodinná i detská. Farebné známky tomu napomáhali.

Palmáre výstavy sa uskutočnilo v sobotu 15. júna za prítomnosti vystavovateľov (aj z ČR), ich rodičov, filatelistov -seniorov a mladých filatelistov, ktorí v tom čase súťažili v národnom kole filatelistickej olympiády, ktorá bola sprievodným programom výstavy. Všetci vystavovatelia získali diplomy, pekné medaily a vecné ceny od organizátorov a partnerov výstavy – Ministerstva dopravy a výstavby SR, Slovenskej pošty, a. s., mesta Trenčín, Trenčianskeho samosprávneho kraja, Zväzu slovenských filatelistov, Svazu českých filatelistů, Kultúrneho a osvetového strediska v Trenčíne, Posádkového klubu Trenčín a Klubu filatelistov 52-19 Trenčín.

Po skončení výstavy vedúci krúžkov mladých filatelistov dostávali od detí otázky typu „môžem si urobiť tiež exponát?“ alebo prísľub dokončiť, respektíve rozšíriť si exponát. Na základe takýchto vyjadrení detí môžem do názvu článku napísať „Úspešná...“ Vzbudiť v deťoch záujem o filateliu, o vystavovanie, o zloženie exponátu - to bol cieľ a zmysel celej akcie.

250 rokov pošty v Nitre a slávnostná akadémia

MVDr. Milan Šajgalík

Poštový úrad v Nitre otvorili verejnosti 8. februára 1769. Presne na výročný deň, po 250 rokoch, si filatelisti z Nitry a okolia pripomenuli túto udalosť slávnostnou akadémiou. Uskutočnila sa vo Veľkej dvorane Ponitrianskeho múzea, ktoré nitrianskym filatelistom poskytuje svoje priestory na stretávanie a výmenné burzy každú prvú nedeľu v mesiaci. Podujatie, ktoré otvoril riaditeľ Ponitrianskeho múzea Mgr. Anton Števko, pokračovalo kultúrnym vystúpením mladých umelcov, prehliadkou expozície vybraných celistvostí z nitrianskych pôšt od predznámkového obdobia, prednáškou a neodmysliteľným pultom, kde si záujemcovia mohli kúpiť lístok s prítlačou a získať odtlačok príležitostnej poštovej pečiatky.

Zaujímavé audiovizuálne predstavenie si na túto príležitosť pripravil nitriansky filatelista p. Miroslav Ňaršík, predseda ZSF,

Poštový úrad v Nitre
(Foto: M. Šajgalík)

v ktorom prítomných oboznámil s celou škálou poštových pečiatok, ktoré sa používali v Nitre až do roku 1950.

Prvá známa poštová pečiatka z Nitry je z roku 1814. Je to tzv. poštmajstrovská pečiatka ešte z predznámkového obdobia. Predstavuje ju jednoriadková pečiatka s nemeckým názvom Neutra. Zoznámili sme sa s ňou – s jej originálom na poštovej zásielke, aj v prezentácii. Napriek tomu, že sa vyskytuje vzácne, prednášateľ upozornil na veľa známych falzifikátov. Pečiatka predstavuje červený odtlačok s rozmermi 20 x 6 mm. Ako sme zistili v literatúre, túto pečiatku zaviedol do používania nitriansky mešťan Jozef Zelinka, ktorý zastával poštmajstrovký úrad v rokoch 1807 – 1824. Poštová stanica sídlila na vtedajšej Ďurčianskej ulici. Pozoruhodné je, že odosielaciu poštovú pečiatku používal už v časoch, keď to v Uhorsku nebolo povinné.

Druhá poštmajstrovská pečiatka, ktorú predstavil M. Ňaršík, sa používala v Nitre v rokoch 1815 až 1828. Je to dvojriadková pečiatka „NEUTRA UNGARN“. Zaujímavou bola štvrtá poštmajstrovská pečiatka „VNEUTRA“ (1828 – 1832), v ktorej tvorca pečiatky pred názov mesta vložil skratku nemeckého „von“ (z). „Tancujúce“ písmenká tejto pečiatky sa v ďalšej, známej z roku 1831 rozostavili do poloblúka. Nasledovali jedno a dvojriadkové v ovále, až napokon rakúsko-uhorská pošta začala používať okrúhle pečiatky. Pre nezainteresovaných je možno pozoruhodné, že napr. v roku 1850 sa v pečiatke (okrem názvu pošty) uvádzal dátum pozostávajúci iba z dvoch údajov: deň a mesiac (v tvare zlomku).

Na celistvostiach z roku 1875 máme v dátume vyznačený už aj rok.

Záslužná práca nadšeného filatelistu M. Ňaršíka spracovávajúca poštovú históriu Nitry dala prítomným nahliadnuť do zrodu a postupného vývoja týchto niekedy nedocenených artefaktov, ktoré dokumentujú nielen poštovú históriu, ale majú aj širší dosah.

Tandemy vo filatelii

Mgr. Ján Mička

Viem, že nebudem originálny, pretože o filatelistických tandemoch kedysi písal v Martínii p. Vladimír Čížik z Brezna. Bolo mi vtedy veľkou cťou, že medzi príkladmi dobre spolupracujúcich dvojíc uviedol aj mňa s dnes už nebohým kolegom z Tirnavie Mgr. Milanom Šnircom. Ten bol najmä výtvarníkom našich poštových pečiatok z Trnavy, ale aj spoluorganizátorom kongresu MF na Dobrej Vode či aktívnym propagátorom mládežníckej filatelie, vedúcim krúžku a organizátorom filatelistických súťaží detí. Aj v dnešnom KF Tirnavia ostali ochotní ľudia, ktorí chcú rozvíjať mládežnícku filateliu, publikovať o Slovensku a o svojom meste a ďalej propagovať jeho históriu a osobnosti, čo v ňom žili atď.

Vrátim sa na začiatok. Tandem pozná človek skôr ako pojem zo športu, konkrétne z futbalu. Fanúšik vie o svetom uznávanej dvojici Pluskal – Masopust alebo v cyklistike, kde je tandem ako bicykel, na ktorom usilovne šliapu dvaja pretekári, aby podali čo najlepší výkon. A podobne je to aj v našej filatelii. V kluboch pracuje jeden filatelista, ktorý chŕli nápadmi, sám však pochopiteľne na všetko nestačí, a tak ho doplňuje niekto ďalší, jeden z nich je realizátorom podujatia, „vybavovač" toho, čo treba vykonať a pod. Ten „druhý" je tiež potrebný a jeho miesto sa občas vymení s niektorým ďalším aktívnym členom, čo však nie je chybou.

Rozmýšľam o podobných tandemoch v úspešných kluboch filatelistov a napadá ma niekoľko takých dvojíc, ako sú v Bytči JUDr. Gáťa so Stankom Helmešom, v Trenčíne Jozef Korený s Ing. Karolom Milanom, v Nitre Mirko Ňaršík a MVDr. Šajgalík, (ale tu by sme tých dvojíc našli zaručene viac) a v našom druhom trnavskom klube spomeniem Mira Balušku s Marošom Sýkorom. A tieto „tandemy" nie sú stále, ale pohyblivé, menia sa od jedného podujatia k inému, od inaugurácie známky k výstave alebo k besede o filatelii v škole a pod. Kedysi som od významného bratislavského filatelistu počul názor, že v Bratislave všetko dokázal vybaviť sám dr. Jozef Oláh, on že pritom nikoho nepotrebuje. A mohol by som menovať viacerých bratislavských „sólistov", ale najmä nedávna výstava CS Salón na Hrade dokázala, že v Bratislave filatelisti pracujú ako dobre zladený orchester. A menovať iba jedného alebo piatich by znamenalo isté ignorantstvo. Nebudem však menovať, myslím že o nich vieme.

Niekde je síce tým hlavným jeden človek a márne hľadám toho druhého do partie, ako napr. v Močenku, kde Jožko Kútny stratil nedávno účinne spolupracujúceho dr. Gála z Nitry. Mohol by som doplniť dobre pracujúcich dôchodcov, ktorí spolupracujú s klubmi, aj keď už nie sú členmi ZSF.

Avšak dosť bolo týchto úvah. Verím, že v dnešnej dobe, ktorá je jubilejným rokom 50. výročia založenia ZSF a ktorá vcelku filatelii a známkam síce veľmi nežičí, bude podobných činných tandemov čo najviac.

Jubilant spod Tatier

Pod končiarmi Vysokých Tatier leží mesto Svit. V tomto priemyselnom mestečku prežil náš oslávenec Miloš Teťuľa skoro celý svoj život.

Narodil sa 11. apríla 1949 v Sučanoch. Po základnej a odbornej škole s maturitou sa upísal na celý produktívny život jedinému podniku – Chemosvitu vo Svite, kde pracoval až do odchodu na dôchodok. Už v mladom veku mu učarilo zberateľstvo. V jeho zbierkach sa môžeme stretnúť so zaujímavými materiálmi z oblasti filatelie aj numizmatiky. Tiež je zberateľom pohľadníc Svitu, z ktorých vybudoval jedinečnú zbierku. V poslednom období ho očarili aj suveníry – nulové eurobankovky.

Vo filatelii je aktívne činný od 1. 4. 1979, keď vstúpil do KF 54 – 06 Svit. Od roku 1994 je predsedom tohto klubu filatelistov až dodnes. Jeho filatelistické aktivity nie sú len na úrovni klubu. Vo výbore ZKF VR ZSF pracuje od jeho založenia a od roku 1996 dodnes ako tajomník ZKF VR ZSF. V rokoch 1994 až 1997 a od roku 2011 až dodnes je členom Rady ZSF. Významne sa podieľal na všetkých filatelistických podujatiach organizovaných vo Svite, ako propagačných výstav tak aj súťažnej výstavy MODERNA 94. V roku 1998 mu bolo za jeho aktívnu prácu v ZSF udelené najvyššie zväzové vyznamenanie Zlatý čestný odznak ZSF.

Milý Miloš! V mene všetkých východoslovenských filatelistov, členov Rady ZSF Ti pri príležitosti Tvojho významného životného jubilea prajeme všetko najlepšie, hlavne zdravie, rodinnú pohodu, ako aj potešenie z filatelie. Ďakujeme Ti za všetko, čo si urobil pre rozvoj slovenskej a najmä podtatranskej filatelie a veríme, že v týchto aktivitách budeš naďalej intenzívne pokračovať.

Zdeno Baliga

Smutná zvesť z Krakova

24. marca 2019 navždy odišiel známy krakovský zberateľ Mgr. Jan Malik (* 1931), čestný predseda Malopoľského okresu PZF, organizátor filatelistického života v tomto kráľovskom meste, usilovný a neúnavný propagátor slovenskej poštovej známky v Poľsku. Nie nadarmo sme ho prezývali „ambasádor slovenskej filatelie“ . Bol to on, ktorý stál za mnohými podujatiami, ktoré mali za cieľ predstaviť poľskej verejnosti slovenskú známkovú tvorbu prostredníctvom ukážok z jeho rozsiahlej zbierky. Bol hnacím motorom novodobých bilaterálnych poľsko-slovenských výstav od roku 1997, skôr narodení filatelisti si ho však iste pamätajú už z predchádzajúcich družobných výstav Bratislava - Kyjev – Krakov.

Všetci, ktorí sme mali tú česť spolupracovať s Jankom na spoločných projektoch, si zachováme svetlú pamiatku na mimoriadne priateľského, skromného a usilovného filatelistu s vrelým vzťahom k našej krajine i filatelii.

Miroslav Bachratý

686) Mladý filatelista s pinzetou a lupou, kupón) „50“ pod lupou, logo ZSF

686		**T1 50g viacfarebná**	**0,80**
686	FDC		1,70
686	PaL		1,61
Kupóny a spojky			
686	KĽ		0,80
686	KP		0,80
686	KĽ+KP		0,80
686	S		1,60

7. 6. 2019 * **Medzinárodná matematická olympiáda** * príležitostná známka * N: I. Zámečníková * OF Tiskárna Hradištko * PL: 50 ZP, TF: 2 PL * papier FL * HZ 13 ½ * FDC N: I. Zámečníková, OF BB print * náklad: 1 mil.

687) Symbolická kresba

687		**1,25 € viacfarebná**	**1,25**
687	FDC		2,15
687	NL		0,91

15. 6. 2019 * **Prezidentka SR Zuzana Čaputová** * výplatná známka * GÚ: V. Rostoka podľa fotografie P. Konečného * OF Tiskárna Hradištko * PL: 50 ZP, TF: 2 PL * papier FL * HZ 13 ½ * FDC N: V. Rostoka, OF BB print * náklad: 1 mil.

688		**T2 50g viacfarebná**	**0,65**
688	FDC		1,55
688	PaL		1,61

*688) Zuzana Čaputová (*1973), prezidentka SR*

21. 6. 2019 * **Krásy našej vlasti: Demänovská ľadová jaskyňa** * príležitostná známka * N+R: R. Cigánik * OF+OTp PTC * PL: 6 ZP, TF: ? PL * papier FL * RZ 11 ½ : 11 ¾ * FDC N+R: R. Cigánik, OTp PTC * náklad: 150 tis. (25 tis. PL).

689) Demänovská ľadová jaskyňa

689		**1,20 € viacfarebná**	**1,20**
689	PL (165 x 115 mm)		7,20
689	FDC		2,10
689	CM		0,96

27. 6. 2019 * **100. výročie Univerzity Komenského** * príležitostná známka * N+R: M. Činovský * OF+OTp PTC + Tiskárna Hradištko * PL: 10 ZP, TF: ? PL * papier FL * RZ 13 ½ : 14 * FDC N: M. Činovský, OF BB print * náklad: 200 tis. (20 tis. PL).

690) Portrét Jana Amosa Komenského (1592 – 1670), insígnie a budova Univerzity Komenského v Bratislave

690		**1,90 € viacfarebná**	**1,90**
690	PL (109 x 165 mm)		19,00
690	FDC		2,80
690	PaL		1,61
690	špeciálny PaL		6,00

400. VÝROČIE MUČENÍCKEJ SMRTI TROCH SVÄTÝCH KOŠICKÝCH MUČENÍKOV

KOŠICE

Slávnostná inaugurácia poštovej známky:

- 6. 9. 2019, 15:00 hod. | Katolícka univerzita / Teologická fakulta, Hlavná ul. 89, Košice

S podporou Arcibiskupského úrad v Košiciach, Zväzu slovenských filatelistov a Slovenskej pošty, a. s.

TRNAVA

Svätá omša a uvedenie poštovej známky:

- 11. 9. 2019, 14:00 hod. | Kostol Svätej Anny, Hviezdoslavova ul., Trnava
- 11. 9. 2019, 15:00 hod. | Mariánska sála u Jezuitov, Štefánikova 45, Trnava

S podporou Provinciátu Spoločnosti Ježišovej, Slovenskej pošty, a. s., a Klubu filatelistov ZSF Tirnavia